kwiecień 2024, nr 4 (348)

Samorządowe

Nasze Zabrze

Nr indeksu: 328855 • ISSN 1232-1400 • Wydanie bezpłatne

WESOŁYCH ŚWIĄT WIELKANOCNYCH

eprasa.pl 250b65f7e0

Wielkanoc to wyjątkowy czas,
gdy dzielimy się radością
i dobrem, a tajemnica
Zmartwychwstania przypomina
o zwycięstwie prawdy,
wiary i życia.
Niech głębokie przeżywanie
Triduum Paschalnego
przyniesie nam wszystkim pokój
i pomnoży nadzieję.
Zdrowych i radosnych
świąt życzy

Małgorzata Mańka-Szulik
Prezydent Zabrza

Wielkanoc 2024

eprasa.pl 250b65f7e0

Atrakcyjne i przyjazne miasto

ROZMOWA Z PREZYDENT ZABRZA MAŁGORZATĄ MAŃKĄ-SZULIK

Pani Prezydent, dobiega końca kolejna, najdłuższa w historii kadencja samorządu. Jak podsumowałaby Pani ostatnie pięć i pół roku w Zabrzu?

W czasie mijającej właśnie kadencji realizowaliśmy kolejne etapy Strategii Rozwoju Miasta „Zabrze 2030". Bilans tych pięciu lat tworzą między innymi oddane do użytku centra przesiadkowe, dalsza rozbudowa układu komunikacyjnego, z przedłużeniem alei Korfantego na czele, inwestycje w mieszkalnictwo, ekologię, ochronę zdrowia, rewitalizację terenów rekreacyjnych i zielonych. Podejmowaliśmy ważne i oczekiwane projekty społeczne, gospodarcze, związane z kulturą, sportem, nauką czy turystyką dziedzictwa poprzemysłowego.

Niektóre z tych przedsięwzięć to nowe projekty, ale inne są kontynuacją działań, które podejmowane są w Zabrzu już od dawna...

Dokładnie tak. Metamorfoza Zabrza trwa od kilkunastu lat. Nie można zapominać, że w przeszłości nasze miasto kojarzone było przede wszystkim z przemysłem ciężkim. Za przemiany gospodarcze zapłaciliśmy wysoką cenę. Zamykano kopalnie, koksownie, duże zakłady pracy, zlikwidowano szkolnictwo zawodowe. Byliśmy miastem bez „średnicówki", rond i wyremontowanych dróg. Z rozsypującym się stadionem. A Kopalnia Guido była tylko marzeniem.

Przeszliśmy przez trudny okres transformacji gospodarczej. Z moim zespołem rozpoczęliśmy od wartej blisko miliard złotych modernizacji wodociągów i kanalizacji. Potem przyszedł czas na budowę zabrzańskiego odcinka Drogowej Trasy Średnicowej. Partycypując w kosztach inwestycji, doprowadziliśmy do wybudowania „deteeśki". Zajęliśmy się modernizacją i rozbudową Szpitala Miejskiego, remontami kilkudziesięciu placówek oświatowych i budynków użyteczności publicznej czy też modernizacjami instytucji kultury.

Pamiętając o naszych tradycjach, od kilkunastu lat przekształcamy dawną monokulturę węgla i stali w miejsce, gdzie z innowacyjną gospodarką, medycyną, nauką, dbałością o środowisko, współistnieje turystyka, sport i kultura. W naszym mieście rozbrzmiewa wspaniała muzyka podczas licznych koncertów z Międzynarodowym Festiwalem im. Krzysztofa

eprasa.pl 250b65f7e0

Fot. Grupa NDI

Fot. UM Zabrze

Fot. UM Zabrze

Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

Pendereckiego na czele. Bogaty repertuar Filharmonii Zabrzańskiej i Teatru Nowego uzupełnia oferta Domu Muzyki i Tańca. W scenerii postindustrialnej swoje miejsce odnajdują kolejne wydarzenia jak np. Carbon Silesia Festival.

Efektem kilkunastoletniej pracy jest nowoczesne miasto medycyny, nauki, innowacyjnej gospodarki, kultury, sportu i turystyki dziedzictwa postindustrialnego. Miasto czerpiące z tradycji ośrodka przemysłowego, lecz coraz skuteczniej odpowiadające na nowe wyzwania. W wymiarze ekonomicznym majątek gminy wzrósł z 900 milionów złotych przed kilkunastu laty do ponad 4,5 miliarda złotych obecnie.

Można powiedzieć, że to dokładnie odwrotna tendencja, niż w przypadku bezrobocia...

Zdecydowanie tak. Z powodu niezależnej od nas restrukturyzacji przemysłu ciężkiego, nasze miasto musiało zmierzyć się ze skutkami likwidacji wielkich zakładów pracy, takich jak kopalnie czy huty. Bezrobocie w Zabrzu sięgało ponad 23 procent. Nasza wspólna praca doprowadziła do tego, że poziom bezrobocia w Zabrzu jest obecnie najniższy od czasu transformacji ustrojowej i wynosi 3,9 procent. To efekt pracy przedsiębiorców, jak również działań samorządu, w tym utworzenia specjalnej strefy ekonomicznej i sprowadzenia nowych inwestorów, wsparcia udzielonego biznesom w czasie pandemii, darmowych szkoleń czy inicjatyw ukierunkowanych na rozwój nowych firm, takich jak „Zabrzański Biznesplan" czy „Pakiet na Start".

W jaki sposób udaje się skutecznie przyciągać do Zabrza kolejnych inwestorów?

Niezwykle ważnym zadaniem było poszerzenie specjalnej strefy ekonomicznej. Podjęliśmy decyzję o uzbrojeniu jej terenów kosztem 65 milionów złotych i umiejętnie pozyskaliśmy 85 procent zewnętrznego dofinansowania do tych działań. Sprzedane zostały wszystkie zlokalizowane tu działki. Na inwestycje w strefie zdecydowało się ponad 30 firm. Zainwestowały one w tym rejonie około 1,5 miliarda złotych, tworząc około 2 tysięcy nowych miejsc pracy.

Wybór Zabrza jako miejsca prowadzenia działalności przez amerykański koncern Weber, polski oddział niemieckiego giganta logistycznego DB Cargo czy stworzenie Europejskiego Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia, uruchomionego przy współpracy z Politechniką Śląską i firmą Philips, potwierdza, że stworzyliśmy przestrzeń atrakcyjną dla biznesu.

Aktywizacji gospodarczej towarzyszą liczne projekty ekologiczne, stworzenie prężnego ośrodka akademickiego, rozwój budownictwa mieszkaniowego... A to tylko niewielki wycinek z życia miasta, lecz obrazujący skalę przemian.

Symbolem udanych rewitalizacji są obiekty na Zandce...

Zgadza się. Ale pamiętajmy, że tych rewitalizacji nie byłoby bez rozwiązania na początku jednego z większych problemów społecznych naszego miasta, czyli uporządkowania sprawy mieszkań pohutniczych. To było ogromne wyzwanie. Odkupiliśmy te mieszkania, by wpisać je w program rewitalizacji przestrzeni miejskiej. Dziś często już nawet nie pamiętamy, jak intensywnie musieliśmy działać, by dzisiaj móc cieszyć się stworzonym w budynku dawnej gazowni Centrum Usług Społecznych, wyremontowaną szkołą czy podłączaniem do miejskiej sieci ciepłowniczej kolejnych budynków.

Zabrze postawiło na rozwój turystyki industrialnej. Czy to się opłaca?

Aby wiedzieć dokąd zmierzamy, trzeba mieć świadomość skąd wyszliśmy. Dlatego podjęliśmy się realizacji kompleksowego programu rewitalizacji obiektów poprzemysłowych i nadawania im nowego życia. Wzbogacając Śląski Szlak Zabytków Techniki, zainwestowaliśmy ponad 300 milionów złotych, pozyskując środki bezzwrotne i umarzalne. Osiągnięte rezultaty zostały nagrodzone najwyższym europejskim wyróżnieniem w dziedzinie dziedzictwa kulturowego – Grand Prix „Europa Nostra".

Turystyka to nie tylko szansa na rozwój miasta i cecha wyróżniająca Zabrze. Pamiętajmy, że jedno nowe miejsce pracy w tej branży generuje powstanie kolejnych czterech w innych sektorach gospodarki. Zabrze już stało się najchętniej odwiedzanym miastem na Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego, a przecież oferowanych turystom atrakcji wciąż przybywa. Wystarczy wspomnieć o udostępnionej zwiedzającym unikatowej wieży ciśnień przy ulicy Zamoyskiego. Niebawem rusza kompleksowa rewitalizacja dawnego hotelu AdmiralsPalast, a w planach jest stworzenie kompleksu kulturalno-biznesowo-rekreacyjnego w dawnej elektrociepłowni. To industrialna „katedra", unikalny obiekt nie tylko w skali Śląska, ale też Europy. Myślę o połączeniu w nim nowoczesnego food hallu, czyli strefy kulinarno-rozrywkowej z biurami, hotelem, centrum konferencyjnym, miejscem na koncerty, przestrzenią rekreacyjną i przeznaczoną do uprawiania sportu. To powinien być ośrodek, który tętni życiem siedem dni w tygodniu.

Skąd Zabrze ma na to wszystko pieniądze?

Pracując nie tylko dla obecnych mieszkańców, a także przyszłych pokoleń zabrzan, tworzymy dziś nowoczesne miasto na miarę wyzwań XXI wieku. Konsekwentnie aplikujemy o fundusze z Unii Europejskiej na działania infrastrukturalne, ekologiczne i społeczne poprawiające jakość życia mieszkańców. Pozyskaliśmy około 1,5 miliarda złotych dofinansowania z Unii Europejskiej i innych źródeł zewnętrznych na realizację kilkuset projektów. Dzięki temu możemy tworzyć miasto atrakcyjne i przyjazne dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów.

Rozmawiał: Igor Cieślicki

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Targowe stoiska co roku cieszą się ogromnym zainteresowaniem Fot. UM Zabrze

WYJĄTKOWE PROPOZYCJE NA URLOP LUB WEEKENDOWY WYPAD

Międzynarodowe Targi

Bułgaria oraz Mazowsze będą partnerami tegorocznej edycji Międzynarodowych Targów Turystycznych, które 5 i 6 kwietnia odbędą się na Arenie Zabrze. Impreza tradycyjnie już towarzyszyć będzie konferencji poświęconej turystyce dziedzictwa przemysłowego.

Targi są unikatowym wydarzeniem w skali naszego regionu i kraju – podkreśla Dorota Kosińska, naczelnik Wydziału Promocji, Turystyki i Sportu Urzędu Miejskiego w Zabrzu. - Co roku wśród wystawców znajdują się przedstawiciele instytucji i obiektów dziedzictwa przemysłowego, szlaków kulinarnych, winnych, rękodzieła artystycznego, fortyfikacji, kurortów, uzdrowisk, atrakcji turystycznych, miast i regionów oraz biur podróży i hoteli z kraju i zagranicy. Na gości targów czekają liczne konkursy i atrakcje, degustacje regionalnych specjałów, występy muzyczne, warsztaty rzemieślnicze oraz edukacyjne – dodaje.

Co roku Zabrze gości kraj lub region, który jest partnerem targów. Wśród dotychczasowych partnerów imprezy znalazła się m.in. Kolumbia, Francja, Peru, Grecja, Chorwacja oraz Bośnia i Hercegowina. W tym

▶ Podziemna szychta w Kopalni Guido Fot. MGW

NIE PRZEGAP!

Co?
Międzynarodowe Targi Turystyczne

Kiedy?
5-6 kwietnia 2024 r.

Gdzie?
Arena Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ W Zabrzu turyści mają okazję przejechać się wyjątkową podwieszaną kolejką Fot. MGW

Turystyczne w Zabrzu

roku będzie to Bułgaria, która zaprezentuje swoją ofertę turystyczną i kulturalną.

- Bułgaria jest pięknym, interesującym i bezpiecznym europejskim kierunkiem podróży – zwraca uwagę Dorota Kosińska. - Znana ze swoich złotych plaż oraz słonecznych kurortów, coraz częściej staje się popularnym kierunkiem turystycznym przez cały rok. Bułgaria oferuje wiele atrakcji dla miłośników różnych form wypoczynku, niezależnie od pory roku – dodaje.

W tym roku targowe stoiska już po raz drugi zagoszczą na Arenie Zabrze. Wstęp na dwudniową imprezę będzie bezpłatny. Targi będą towarzyszyć Międzynarodowej Konferencji Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego, która odbędzie się w Zabrzu w dniach 4 i 5 kwietnia. - Turystyka industrialna wyróżnia Zabrze na mapie Polski i Europy. Czerpiąc z dziedzictwa poprzemysłowego, nadaliśmy nowe funkcje obiektom zlokalizowanym na powierzchni oraz trasom podziemnym. Oferujemy atrakcyjną możliwość poznania historii oraz bogactwa kulturowego aglomeracji śląskiej – mówi prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. - Organizując w Zabrzu międzynarodową konferencję dotyczącą turystyki industrialnej, chcemy pokazać ten potencjał mieszkańcom regionu oraz gościom z kraju i zagranicy – dodaje. GOR

▶ Stare Miasto w Warszawie Fot. pixabay

▶ Zachwycające widoki w Bułgarii Fot. Ministerstwo Turystyki Bułgarii

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Uroczystość nadania przedszkolu imienia Włodzimierza Lubańskiego odbyła się w Miejskim Ośrodku Kulturye Fot. UM Zabrze

LEGENDARNY PIŁKARZ GÓRNIKA WŁODZIMIERZ LUBAŃSKI ODWIEDZIŁ W MARCU

Patron dla przedszkola,

Jest legendą Górnika Zabrze i honorowym obywatelem naszego miasta. Teraz został również patronem Przedszkola nr 49. Przygotowana z tej okazji uroczystość odbyła się w Miejskim Ośrodku Kultury.

Marzenia się spełniają, jeśli tylko wystarczająco tego pragniemy. Od dzisiaj już oficjalnie nasza nazwa to Przedszkole nr 49 im. Włodzimierza Lubańskiego – podkreśla Beata de Korczak-Leszczyńska, dyrektor placówki. – Szukaliśmy patrona będącego znaczącą postacią w historii naszego miasta. Trudno o kogoś, kto lepiej tę funkcję reprezentuje. Włodzimierz Lubański jest marką Zabrza i rozsławia nasze miasto na całym świecie. Serdecznie dziękuję personelowi i rodzicom za zaangażowanie w przygotowanie tej przepięknej uroczystości. Dziękuję również władzom miasta na czele z prezydent Zabrza Małgorzatą Mańką-Szulik, bez których całe to przedsięwzięcie z pewnością nie doczekałoby szczęśliwego finału – dodaje. Uroczystość nadania przedszkolu patrona odbyła się w Miejskim Ośrodku Kultury. Jej gościem honorowym był sam Włodzimierz Lubański. - Zabrze to część mojego życia. W zasadzie cała moja kariera sportowa jest oparta o sukcesy, jakie osiągałem w Zabrzu. Zawsze przyjeżdżam tu z wielką przyjemnością – przyznaje Włodzimierz Lubański. - Nie spodziewałem się, że nadejdzie taki moment, kiedy stanę się inspiracją dla wielu młodych piłkarzy, wielu młodych ludzi. To, co robiłem, było moją pasją, która przerodziła się w chęć osiągnięcia czegoś ponad przeciętność. Nadanie przedszkolu mojego imienia to kolejne z wyróżnień, jakie mnie spotkało w Zabrzu. Ci młodzi ludzie, którzy wychowują się w przedszkolach, kiedyś będą pytać, co to za facet. Jak się dowiedzą, że to ktoś, komu udało się coś osiągnąć, to mam nadzieję, że będzie to również wsparcie w ich życiu, mobilizacja do tego, żeby coś dobrego w życiu zrobić – dodaje.

- Super wydarzenie. Bardzo fajnie, że przedszkole wybrało sobie takiego patrona. Włodzimierz Lubański to wspaniała postać. Jest dobrym przykładem dla młodych. To wspaniały wybór i zaszczyt dla nas, że zgodził się zostać patronem przedszkola. To wspaniała inicjatywa. Bardzo panu Włodzimierzowi dziękujemy – mówili zgodnie rodzice przedszkolaków podczas uroczystości.

– To wyjątkowe emocje, bo i patron jest wyjątkowy – podkre-

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Włodzimierz Lubański, prezydent Małgorzata Mańka-Szulik i Stanisław Oślizło na Arenie Zabrze podczas meczu z Jagiellonią Białystok Fot. UM Zabrze

NASZE MIASTO

doping dla piłkarzy

śla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. – Ten utytułowany piłkarz na trwałe wpisał się zarówno w historię legendarnego klubu, czternastokrotnego mistrza Polski, jak i reprezentacji kraju, z którą zdobył złoty medal na igrzyskach olimpijskich w Monachium. On sam jest doskonałym wzorem do naśladowania nie tylko dla młodych sportowców, ale wszystkich podopiecznych placówki, która otrzymała 1 marca jakże wyjątkowe imię. Jestem dumna, że Włodek przyjął z otwartym sercem zaproszenie do bycia patronem naszego zabrzańskiego Przedszkola nr 49. Gratuluję całej społeczności przedszkolnej, radzie pedagogicznej i rodzicom tych wspaniałych dzieci, których występy mogliśmy podziwiać w trakcie uroczystości w Miejskim Ośrodku Kultury – dodaje.

Na Włodzimierza Lubańskiego, który 28 lutego skończył 77 lat, czekał w Zabrzu również wyjątkowy urodzinowy prezent, jakim był pokaz w Teatrze Nowym spektaklu „Chopcy z Roosevelta". - Mam nadzieję, że przybliżyliśmy współczesnemu widzowi ten świat, którego był bohaterem i jubilatowi się podobało – mówi Jacek Głomb, reżyser spektaklu.

Gromkie „Sto lat" zabrzmiało również na Arenie Zabrze, na której Włodzimierz Lubański dopingował Trójkolorowych podczas wygranego meczu z Jagiellonią Białystok. - Już pierwszego dnia, kiedy Włodek pojawił się wśród nas, uznaliśmy, że to będzie wspaniały piłkarz – wspomina Stanisław Oślizło, również jedna z legend Górnika. GOR

▶ Mali piłkarze mogli potrenować z legendarnym napastnikiem Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

ZA NAMI MARCOWA SESJA RADY MIASTA

Powołanie skarbnika

Uchwałę w sprawie powołania Joanny Ilnickiej na stanowisko Skarbnika Miasta Zabrze przyjęli radni podczas marcowej sesji. Zmiana związana jest ze śmiercią Piotra Barczyka, który zajmował to stanowisko od 1997 r.

Pani Joanna Ilnicka to ceniony ekspert z zakresu finansów publicznych. Z Urzędem Miejskim związana jest zawodowo od 23 lat. Dzięki kierunkowemu wykształceniu, specjalistycznej wiedzy i fachowym umiejętnościom, a także zaangażowaniu w pracę od 2010 roku była zastępcą Skarbnika Miasta, kierując jednocześnie Wydziałem Budżetu i Analiz Finansowych – zwraca uwagę prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik, która rekomendowała Joannę Ilnicką na stanowisko skarbnika. - Wykazując się profesjonalizmem i odpowiedzialnością, podejmowała ambitne oraz odważne wyzwania, między innymi włączając się w proces pozyskiwania przez samorząd środków unijnych. Jestem przekonana, że pani skarbnik, tak jak do tej pory, z ogromnym zaangażowaniem i dużą odpowiedzialnością będzie pracować dla Zabrza – dodaje.

▶ Joanna Ilnicka pracuje w zabrzańskim ratuszu od 23 lat Fot. UM Zabrze

Joanna Ilnicka w 2001 r. ukończyła studia magisterskie na kierunku finanse i bankowość. Przez dziewięć lat przeszła kolejne szczeble rozwoju zawodowego - od inspektora, poprzez kierownika referatu, naczelnika Wydziału Budżetu, po zastępcę Skarbnika Miasta. W tym czasie wciąż podnosiła swoje kwalifikacje, kończąc studia podyplomowe w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu w zakresie aplikowania o fundusze zewnętrzne. Uczestniczyła ponadto w licznych szkoleniach i kursach dotyczących zarządzania gospodarką finansową jednostek samorządu terytorialnego. GOR

RADA MIASTA ZABRZE – POSIEDZENIA KOMISJI

KOMISJA BUDŻETU I INWESTYCJI

8.04 godz. 16.00 – Analiza wykonania budżetu miasta Zabrze za rok 2023.

KOMISJA EKOLOGII

23.04 godz. 16.00 – Stan powietrza w Zabrzu w roku 2023.

KOMISJA GOSPODARKI KOMUNALNEJ I ROZWOJU MIASTA

3.04 godz. 16.00 – Podsumowanie pracy Komisji Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Miasta w kadencji 2018-2023.

KOMISJA KULTURY I DZIEDZICTWA

10.04 godz. 16.00 – Kultura w Zabrzu w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2019-2023. Posiedzenie wspólne z Komisją Rewizyjną.

KOMISJA OŚWIATY

11.04 godz. 15.30 – Integracja w zabrzańskich szkołach średnich. Komisja wyjazdowa.

KOMISJA PRAWA I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

9.04 godz. 14.00 – Informacja o stanie bezpieczeństwa w zakresie ochrony ppoż. za 2023 – działania prewencyjne.

KOMISJA REWIZYJNA

10.04 godz.16.00 – Kultura w Zabrzu w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2019-2023. Posiedzenie wspólne z Komisją Kultury i Dziedzictwa.

KOMISJA SPORTU, TURYSTYKI I REKREACJI

9.04 godz. 15.30 – Obiekty sportowe w mieście Zabrze. Planowany rozwój i modernizacja obiektów sportowych.

KOMISJA ZDROWIA I POLITYKI SPOŁECZNEJ

9.04 godz. 14.00 – Domy Pomocy Społecznej. Analiza działalności.

eprasa.pl 250b65f7e0

NA 7 KWIETNIA WYZNACZONY ZOSTAŁ TERMIN WYBORÓW SAMORZĄDOWYCH

Wybieramy przyszłość naszego miasta

Dobiega końca najdłuższa w historii kadencja samorządu. W niedzielę 7 kwietnia ponownie pójdziemy do urn, by wybrać radnych oraz prezydentów, burmistrzów i wójtów naszych miast i gmin.

GDZIE GŁOSUJEMY?

Ujęcie w stałym obwodzie głosowania następuje z urzędu w przypadku osób zameldowanych na obszarze gminy na pobyt stały. Może to również nastąpić na wniosek wyborcy złożony w urzędzie gminy właściwym ze względu na miejsce stałego zamieszkania. Dotyczy to osób stale zamieszkujących na obszarze gminy bez zameldowania na pobyt stały, osób stale zamieszkujących na obszarze gminy pod innym adresem niż ich adres zameldowania na pobyt stały oraz osób nigdzie niezamieszkujących przebywających stale na obszarze gminy.

Informacja: 32 37-33-494 lub 37-33-412

TAKIE SĄ LICZBY

5
lat potrwa nowa kadencja samorządu

4
okręgi wyborcze wyznaczone są w Zabrzu

25
radnych wybierzemy do Rady Miasta Zabrze

▶ Ratusz przy ul. Religi Fot. UM Zabrze

JAK ODDAĆ WAŻNY GŁOS?

Mieszkańcy miast na prawach powiatu, a takim jest Zabrze, otrzymają po 3 karty do głosowania. Na jednej z nich będą nazwiska osób ubiegających się o urząd prezydenta miasta, na kolejnych nazwiska kandydatów do Rady Miasta oraz Sejmiku Województwa Śląskiego. Zagłosować można tylko na jednego kandydata na każdej z otrzymanych kart. Głos będzie ważny, jeśli w kratce przy nazwisku danego kandydata postawiony zostanie znak „X".

W sytuacji, gdy na karcie zabraknie przecięcia lub krzyżyki zostaną postawione przy nazwiskach kilku kandydatów, głos zostanie uznany za nieważny. Nastąpi tak również, kiedy postawimy inny znak niż „X", albo nie postawimy go przy żadnym nazwisku.

KIEDY DRUGA TURA?

Druga tura potrzebna będzie w tych gminach i miastach, w których żaden z kandydatów na wójta/burmistrza/prezydenta nie uzyskał ponad 50 procent głosów poparcia. W takiej sytuacji do drugiej tury przejdzie dwóch kandydatów, którzy w pierwszej uzyskali najwięcej głosów. Wówczas 21 kwietnia mieszkańcy otrzymają tylko jedną kartę do głosowania, zawierającą dwa nazwiska. Lokale wyborcze, podobnie jak w pierwszej turze, będą otwarte od 7.00 do 21.00. GOR

KIEDY GŁOSUJEMY?

7 kwietnia 2024 r.
7.00 – 21.00

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Wypełniona specjalna strefa ekonomiczna w Zabrzu Fot. UM Zabrze

W MAJU MINIE 20 LAT OD WSTĄPIENIA POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

Zabrze skutecznie wyko

Ponad półtora miliarda złotych zewnętrznego dofinansowania pozyskało Zabrze na realizację kilkuset ważnych dla mieszkańców projektów. W maju minie 20 lat od wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Zabrze skutecznie wykorzystało szansę, jaką dała nam możliwość sięgania po środki unijne.

Dwadzieścia lat temu Polska przystąpiła do Unii Europejskiej. To wydarzenie potwierdziło naszą przynależność do europejskiej wspólnoty, której spoiwem są takie wartości jak wolność, demokracja i poszanowanie godności człowieka – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. - Akcesja stworzyła nam możliwość aplikowania o środki unijne. Dzięki skutecznemu pozyskiwaniu tych funduszy zmieniliśmy oblicze Zabrza. Na projekty inwestycyjne i społeczne dotychczas pozyskaliśmy ponad 1,5 miliarda złotych. Wciąż sięgamy po kolejne dofinansowania unijne i krajowe, pozwalające tworzyć przyjazne mieszkańcom miasto – dodaje.

Przypomnijmy, że największą w historii Zabrza inwestycją była gruntowna przebudowa miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej. Na realizację projektu, którego wartość sięgnęła prawie miliarda złotych, miasto pozyskało 335 mln zł dofinansowania z unijnego Funduszu Spójności. W ramach podzielonego na dwa etapy przedsięwzięcia, które objęło wszystkie dzielnice miasta, zbudowano lub przebudowano 120 km sieci wodociągowej, 169 km kanalizacji deszczowej i 196 km kanalizacji sanitarnej. Odtworzono około 700 tysięcy metrów kwadratowych nawierzchni dróg. Dzięki temu stworzony został fundament dla dalszych ambitnych projektów.

Zobacz film o tym, jak zmienia się nasze miasto

Kosztem 65 mln zł, z czego zdecydowaną większość stanowiło unijne dofinansowanie, uzbrojono tereny specjalnej strefy ekonomicznej na pograniczu Rokitnicy i Mikulczyc. W efekcie sprzedane zostały wszystkie położone tu działki, a kupujące je przedsiębiorstwa zainwestowały w tym rejonie około 2 mld zł, tworząc 2 tysiące miejsc pracy. Docelowo ma być ich 4 tysiące.

Setki tysięcy turystów przyciągają co roku zabrzańskie atrakcje na szlaku zabytków techniki. Na rewitalizację dawnych obiektów przemysłowych miasto przeznaczyło w ostatnich latach około 350 mln zł. Prawie połowa tej kwoty to środki unijne. Funkcjonujące w ramach

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Naziemna część kompleksu Sztolnia Królowa Luiza to m.in. miejsce przyciągających tłumy koncertów Fot. UM Zabrze

rzystało unijną szansę

Muzeum Górnictwa Węglowego Kopalnia Guido czy Sztolnia Królowa Luiza to dziś obiekty znane i doceniane w całej Europie. Wyrazem tego jest nagroda Europa Nostra, która trafiła do Zabrza w 2019 r. To ustanowione przez Komisję Europejską najbardziej prestiżowe wyróżnienie w obszarze dziedzictwa kulturowego przyznawane na Starym Kontynencie.

Przy unijnym wsparciu zrealizowana została warta ponad 40 mln zł największa inwestycja w historii Zabrzańskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej, czyli budowa sieci ciepłowniczej w Rokitnicy i Helence. Dzięki temu kilka tysięcy mieszkańców zyskało dostęp do ekologicznego ciepła.

Skuteczne sięgnięcie po środki unijne sprawiło, że w krajobrazie naszego miasta pojawiły się centra przesiadkowe w Rokitnicy i przy ul. Goethego. Znaczną poprawę odczuli również pasażerowie tramwajów. Swoje oblicze zmieniły bowiem torowiska tramwajowe w wielu rejonach naszego miasta. Realizowana przez spółkę Tramwaje Śląskie modernizacja infrastruktury w znacznym stopniu została dofinansowana ze środków Unii Europejskiej. GOR

NAJWIĘKSZE PROJEKTY

- modernizacja i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej
- rewitalizacja obiektów poprzemysłowych (m.in. Kopalnia Guido, Sztolnia Królowa Luiza, Wieża Ciśnień)
- modernizacja sieci tramwajowej
- uzbrojenie terenów specjalnej strefy ekonomicznej
- budowa sieci ciepłowniczej w Rokitnicy i Helence
- budowa centrów przesiadkowych
- termomodernizacje szkół, przedszkoli i innych obiektów użyteczności publicznej

▶ Budowa sieci ciepłowniczej w Rokitnicy i Helence Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Program artystyczny towarzyszący odsłonięciu figury przygotowały dzieci z Przedszkola nr 28 im. Janoscha Fot. UM Zabrze

WYJĄTKOWA OPRAWA OBCHODÓW 93. URODZIN JANOSCHA

Tygrysek stanął na pl

Katowice mają swojego beboka, a we Wrocławiu spotykamy na ulicach krasnale. Zabrze z kolei może się pochwalić Tygryskiem, bohaterem książek Janoscha, którego figura została odsłonięta na placu Wolności w ramach obchodów 93. urodzin pisarza. Wkrótce do Tygryska dołączy jego przyjaciel Miś.

Jak co roku hucznie świętujemy urodziny Janoscha. Czytamy jego książki, przygotowujemy prace plastyczne – mówi Iwona Oknińska-Skwarek, dyrektor Przedszkola nr 28 im. Janoscha w Zabrzu, którego wychowankowie przygotowali program artystyczny towarzyszący odsłonięciu figury Tygryska.

- Tygrysek jest bardzo fajny. Janoschowi życzymy wszystkiego najlepszego – mówiły z przejęciem przedszkolaki.

Przeniesieniem bohaterów książek Janoscha do przestrzeni miejskiej zajęli się zabrzańscy artyści Tomasz Koclęga i Piotr Proba. - To dzieło rzeźbiarskie jest przeniesieniem w trójwymiar ilustracji z książek Janoscha – mówi Tomasz Koclęga. - Te ilustracje nie są spójne. Nasza praca polegała między innymi na tym, żeby z tych ilustracji wyciągnąć wspólny mianownik i stworzyć postać, która będzie jednoznacznie identyfikowana, a zarazem fajnie zaprezentuje się w mieście – dodaje.

▶ Tygrysek to postać uwielbiana przez dzieci

- To ważne, by doceniać znanych tak szerokiemu gronu odbiorców zabrzan – podkreśla Piotr Proba.

Rzeźba Tygryska została wykonana w Indiach. W jej odsłonięciu uczestniczyli m.in. prof. Angela Bajorek – autorka jedynej, jak dotąd, biografii Janoscha pt. „Heretyk z familoka" oraz historyk Dariusz Walerjański, który od lat jest przewodnikiem wycieczek śladami Janoscha. - Janosch często wspomina życie na ulicy Piekarskiej, przy której się urodził. Uważał, że to był jego magiczny świat, że nie chodził po tej ulicy, tylko się nad nią unosił. To był jego Janoscholand. To tu narodziło się wszystko to, co potem trafiło na karty jego książek – uśmiecha się Dariusz Walerjański.

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Pamiątkowa fotografia przy Tygrysku Fot. UM Zabrze

acu Wolności

Janosch, a właściwie Horst Eckert, urodził się w 1931 r. przy ul. Piekarskiej w Zabrzu – Zaborzu. W wyniku zmian wynikających z wojennej zawieruchy przeniósł się wraz z rodzicami do Niemiec i zamieszkał w Oldenburgu. Szybko okazało się, że ma spore zdolności artystyczne, dzięki którym wydał ponad 300 własnoręcznie ilustrowanych książek dla dzieci, które przetłumaczono na ponad 30 języków świata. W Polsce znany jest także dzięki książce „Cholonek, czyli dobry Pan Bóg z gliny", przedstawiającej losy mieszkańców Górnego Śląska w latach 30., 40. i 50. XX wieku. W 2004 r. powieść została przeniesiona na deski Teatru Korez w Katowicach. Obecnie pisarz mieszka w San Miguel na Teneryfie. W 2011 r. otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Zabrze.

- Od dziś w przestrzeni publicznej naszego miasta możemy cieszyć się obecnością jednego z bohaterów książek Janoscha - Tygryska, znanego między innymi z bajki „Ach, jak cudowna jest Panama". Gratuluję serdecznie twórcom postaci, a także milusińskim artystom oraz dyrektorom i nauczycielom naszych placówek oświatowych – podsumowuje prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. GOR

▶ Maluchy odwiedziły zabrzański ratusz Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Tegoroczni laureaci z prezydent Zabrza Małgorzatą Mańką-Szulik Fot. UM Zabrze

JUŻ PO RAZ TRZYNASTY WRĘCZONE ZOSTAŁY „ZABRZAŃSKIE ATENY"

W podziękowaniu za wkład w rozwój miasta

Prof. Krzysztof Strojek w dziedzinie medycyny oraz firmy Demex, DOM100.EU, Projekt Plus Architekci i KŁOS w dziedzinie gospodarki to tegoroczni laureaci przyznawanych przez prezydent miasta nagród „Zabrzańska Atena". Pamiątkowe statuetki wręczone zostały już po raz trzynasty.

Chcieć znaczy móc. Swoimi sukcesami oraz działalnością na rzecz miasta udowadniają to laureaci nagrody „Zabrzańska Atena". Już po raz trzynasty wyróżniliśmy wybitne osoby i instytucje, które swoją działalnością w sposób szczególny pomnażają potencjał i uczestniczą w rozwoju naszego miasta – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik.

W tym roku w kategorii Medycyna i Nauka nagrodzony został prof. Krzysztof Strojek, kierownik Wojewódzkiej Poradni dla Chorych na Cukrzycę, konsultant krajowy w tej dziedzinie. W dziedzinie Gospodarka i Przedsiębiorczość nagroda trafiła do Przedsiębiorstwa Górniczego „Demex". Doceniono w ten sposób ciągły rozwój firmy i jej wkład w zachowanie industrialnego dziedzictwa naszego miasta. Firmę DOM100.EU, która na koncie ma m.in. inwestycje mieszkaniowe w Grzybowicach, uhonorowano za rozwój nowoczesnej gospodarki mieszkaniowej i kreowanie wizerunku Zabrza jako miejsca przyjaznego, z którym warto wiązać życiowe plany. Firma Projekt Plus Architekci doceniona została za udział w wielu wartościowych projektach architektonicznych, które przywracają dawną świetność zabrzańskich obiektów. KŁOS był pierwszą firmą, która ulokowała swą działalność na terenach specjalnej strefy ekonomicznej w Zabrzu. Nagrodzono ją za profesjonalizm w zarządzaniu firmą rodzinną, a także za umiejętne funkcjonowanie na wymagającym rynku oraz dbałość o jakość i lokalne pochodzenie składników, które używane są do wyrobu produktów.

Podczas gali zorganizowanej 9 marca w Hotelu Diament laureaci odebrali pamiątkowe statuetki zaprojektowane przez prof. Krzysztofa Nitscha. GOR

eprasa.pl 250b65f7e0

Z KORZYŚCIĄ DLA PACJENTÓW I NAUKI

PROF. KRZYSZTOF STROJEK, konsultant krajowy w dziedzinie diabetologii
Czuję się usatysfakcjonowany, ponieważ prowadzę codzienną działalność, zajmuję się pracą, zajmuję się rodziną, ale jednak niestety praca dominuje i miło, że ktoś to zauważył i zostałem nagrodzony tą statuetką. W warunkach polskich to dosyć częste, natomiast na świecie są albo lekarze, albo naukowcy. Mało kto łączy jednocześnie te dwa obszary. My łączymy i myślę, że z korzyścią dla obu dziedzin. Ja uczę jeszcze studentów, więc edukacja to jeszcze jeden obszar mojej działalności.

DOCENIENIE NASZEJ 33-LETNIEJ PRACY

ZBIGNIEW BARECKI, prezes Przedsiębiorstwa Górniczego „Demex"
Cieszymy się z tego. Jest to dla nas bardzo ważna nagroda, chyba najważniejsza w Zabrzu. Stanowi docenienie naszej 33-letniej pracy i działalności firmy. Wiele działań jest niewidocznych na poziomie społeczności Zabrza, bo to działalność produkcyjna, która daje nam przychody. Widoczna jest natomiast ta część zewnętrzna, czyli na przykład zrewitalizowany Szyb Maciej , dbałość o nasze dziedzictwo.

W ZABRZU WIDZIMY DUŻE PERSPEKTYWY

JERZY KULAWIK, współwłaściciel firmy DOM100.EU
Czuję dumę i radość z tego wyróżnienia. Jest nam niezmiernie miło, że zostaliśmy docenieni. To motywuje do jeszcze cięższej pracy. Jestem z Zabrza, urodziłem się tutaj i widzimy tu duże perspektywy. Obecnie pracujemy nad kolejnymi dużymi projektami. Chcemy je poszerzyć o infrastrukturę, która jest przydatna dla mieszkańców, jak parki, place zabaw, ścieżki rowerowe. Tak, aby mieszkańcom żyło się lepiej.

MOTYWACJA DO DALSZEJ CIĘŻKIEJ PRACY

MARIUSZ KURZYCA I TOMASZ KURZYCA, właściciele firmy KŁOS
Ta nagroda to dla nas niesamowite wyróżnienie, zaskoczenie i motywacja do dalszej, ciężkiej pracy. Widzimy, jak przez ostatnich dziesięć lat Zabrze się rozwinęło w różnych obszarach. Strefa ekonomiczna jest już w całości zajęta, nie ma ani jednej wolnej działki. Cały czas Zabrze się bardzo dobrze rozwija.

PRZED NAMI DUŻO WYZWAŃ

GRZEGORZ TKACZ I TOMASZ BORKOWSKI, właściciele firmy Projekt Plus Architekci
Ta nagroda jest dla nas bardzo nobilitująca. Z jednej strony stanowi wyróżnienie, z drugiej dodaje nam energii do dalszej pracy na co najmniej takim samym poziomie jak dotychczas, jeżeli nie na wyższym. Przed nami dużo wyzwań. Do tej pory udawało nam się wskrzeszać już istniejące obiekty. Naszym wielkim marzeniem jest pozostawienie po sobie nowego obiektu, który wpisywałby się we wszystkie nasze idee.

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Budynek administracji Teatru Nowego to kolejny odrestaurowany obiekt w Kwartale Sztuki Fot. UM Zabrze

ZABYTKOWY BUDYNEK ZAJMOWANY PRZEZ ADMINISTRACJĘ TEATRU NOWEGO

Wypiękniał kolejny obie

Choć jest niewielki, wrażenie robi ogromne. Przed laty był wykorzystywany przez lekarza pracowników huty Donnersmarcków, teraz mieści administrację Teatru Nowego. W zabrzańskim Kwartale Sztuki wypiękniał kolejny budynek.

W wygodnych i funkcjonalnych przestrzeniach możemy również gościć przyjezdnych realizatorów. Zakończony remont gwarantuje nam wyższy standard pracy i cieszy oko tych, którzy zawitają do Kwartału Sztuki – podkreśla Beata Dąbrowiecka, po. dyrektora Teatru Nowego w Zabrzu, którego administracja od lat 60. XX wieku mieści się w wyremontowanym właśnie budynku. Swój gabinet miał tu również Wacław Kozioł - pierwszy dyrektor zabrzańskiej sceny.

▶ Siedziba Filharmonii Zabrzańskiej Fot. UM Zabrze

W ramach robót m.in. powstały nowe przewody wentylacyjne i zabezpieczenia ppoż, wykonano remont konserwatorski zabytkowych drzwi, schodów, elewacji oraz posadzki holu, wzniesiono nowe ściany działowe, wzmocniono konstrukcję więźby dachowej, zamontowano platformę dla osób niepełnosprawnych, wymieniono instalację wodno-kanalizacyjną. Na trwający półtora roku remont miasto przeznaczyło prawie 3 mln zł.

- Remont kolejnego budynku w Kwartale Sztuki zakończony – uśmiecha się prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. - To na-

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Goście uroczystości podziwiali m.in. pieczołowicie odrestaurowaną klatkę schodową budynku Fot. UM Zabrze

ODZYSKAŁ DAWNY BLASK

kt w Kwartale Sztuki

stępna nieruchomość w tym rejonie, której przywróciliśmy dawny blask – dodaje.

Przypomnijmy, że w ostatnich latach gruntowny remont przeszła zabytkowa siedziba Teatru Nowego, do której dobudowany został nowy segment mieszczący m.in. garderoby aktorów i pomieszczenia techniczne. Aktorzy i widzowie zyskali również scenę kameralną. Do położonego w Kwartale Sztuki dawnego gmachu biblioteki Donnersmarcków przenieśli się artyści Filharmonii Zabrzańskiej. Tuż obok, w wyremontowanym gmachu, funkcjonują Akademia Śląska oraz Radio Silesia. W Kwartale Sztuki otwarto również Centrum Rozwoju Rodziny. Jednym z ulubionych miejsc spotkań mieszkańców jest z kolei wyremontowany przez miasto wspólnie z CH Platan pobliski plac Teatralny. Jego wizytówką jest podświetlana fontanna.

Warto zwrócić uwagę, że na finiszu jest rewitalizacja położonego tuż obok Parku Hutniczego. Dzięki skutecznie pozyskanym przez miasto funduszom norweskim mieszkańcy będą mieli tu do dyspozycji m.in. wodny plac zabaw, skatepark, boisko, miejsca do grillowania oraz alejki do spacerów. Wartość projektu to prawie 9 mln zł. GOR

▶ Efektowna fontanna na pobliskim placu Teatralnym Fot. Tomasz Jodłowski

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Plac Warszawski gości co roku maturzystów tańczących tradycyjnego poloneza Fot. UM Zabrze

URBANIŚCI, ARCHITEKCI I PRZEDSIĘBIORCY ROZMAWIALI NA TEMAT ZAGOSPODA

Zabrzańska Siódemka

Zabrzańscy przedsiębiorcy oraz eksperci z zakresu architektury, socjologii, historii i urbanistyki rozmawiali o zagospodarowaniu placów w śródmieściu. Debatę dotyczącą projektu „Zabrzańska Siódemka" moderował Dariusz Kortko, szef katowickiego oddziału Gazety Wyborczej.

„ZABRZAŃSKA SIÓDEMKA"

- plac Krakowski
- plac Warszawski
- plac Wolności
- plac Dworcowy
- skwer przy Pomniku Braci Górniczej
- skwer przy pomniku prof. Religi
- plac Teatralny wraz z Kwartałem Sztuki

Wspieramy tę inicjatywę, organizując cykl debat eksperckich. W dalszej kolejności będziemy pomagać przy organizacji warsztatów z mieszkańcami. Potem będą już otwarte debaty. Jesteśmy bardzo ciekawi efektów i trzymamy kciuki za sukces tego projektu – mówi Dariusz Kortko.

- „Zabrzańska Siódemka" to kolejny doskonały pomysł, który będzie służył miastu, jego mieszkańcom i turystom – podkreśla prof. Aleksandra Kuzior z Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej.

- Zabrza nie posiada rynku, ma natomiast place, które ukształtowały się w ostatnim dwustuleciu. Historycznie pełniły one inne funkcje. Teraz jesteśmy w XXI wieku. Place zaczęły być traktowane jako skwery, jako przestrzenie rekreacji – mówi Aleksander Krajewski ze Stowarzyszenia Architektów Polskich.

- W tej chwili nie musimy już w Zabrzu myśleć o tym, jak walczyć z bezrobociem czy jak przyciągać inwestorów. To już się dzieje. Teraz możemy się skupić na tworzeniu przestrzeni do spędzania wolnego czasu i odpoczynku – zwraca uwagę Janusz Dramski z Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach.

Spotkanie zorganizowane w marcu w sali witrażowej Muzeum Górnictwa Węglowego było już kolejnym

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Plac Krakowski Fot. UM Zabrze

ROWANIA POPULARNYCH PLACÓW W NASZYM MIEŚCIE

nabiera rozpędu

w ramach projektu „Zabrzańska Siódemka". Wcześniej dyskutowali na ten temat uczestnicy zorganizowanych w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach „4 Design Days". To coroczne targi, w których biorą udział najlepsi specjaliści w dziedzinie projektowania, architektury i urbanistyki.

- Zabrze z powodów historycznych nie ma rynku. Natomiast w centrum naszego miasta zlokalizowanych jest siedem wyjątkowych placów, którym nadajemy nowe funkcje. Przykładem może być plac Teatralny, który przeszedł gruntowną metamorfozę – mówi prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. – Wsłuchując się w głosy mieszkańców, dostrzegamy potrzebę kompleksowego podejścia do tematu i zagospodarowania „Zabrzańskiej Siódemki". Wspólnie z mieszkańcami chcemy ożywić centrum naszego miasta – dodaje. GOR

▶ Plac Wolności Fot. UM Zabrze

▶ Skwer z pomnikiem Braci Górniczej Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ W parku przy ul. Dubiela odtworzona została fontanna Fot. UM Zabrze

W ZABRZU PRZYBYWA ATRAKCYJNYCH TERENÓW I OBIEKTÓW SŁUŻĄCYCH REKRE

Wiosenny relaks w p

Geopark w Grzybowicach, tężnie solankowe czy rewitalizowane parki to tylko niektóre z miejsc zachęcających do spędzania czasu w plenerze. Już niebawem ruszy rozbudowa Miejskiego Ogrodu Botanicznego, a nowe oblicze zaprezentuje Park Hutniczy. Wiosna to idealny czas, by odpocząć na łonie budzącej się do życia przyrody.

Podczas spotkań i rozmów z mieszkańcami wsłuchuję się w przedstawiane potrzeby. Ważne miejsce zajmują wśród nich atrakcyjne miejsca do wypoczynku i rekreacji. Dlatego konsekwentnie rewitalizujemy nasze parki. Na terenie dawnego wyrobiska gliny w Grzybowicach stworzyliśmy Geopark. Dzięki pozyskaniu dofinansowania z funduszy norweskich powstały pierwsze w mieście tężnie solankowe, a swoje oblicze zmienia Park Hutniczy. Nie poprzestajemy na tym. Przed nami kolejne projekty, których celem jest zwiększenie liczby miejsc rodzinnego wypoczynku, dobrej zabawy i aktywności fizycznej – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik.

Otwarty w ubiegłym roku Geopark to kompleks rekreacyjny stworzony w miejscu dawnego wyrobiska gliny w rejonie ulic Na Lesie i Przy Ujęciu. Na realizację wartego

▶ Geopark w Grzybowicach Fot. UM Zabrze

prawie 9,5 mln zł projektu miasto pozyskało 85 procent dofinansowania z Narodowego Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Teren został kompleksowo oczyszczony, powstały ścieżki i schody prowadzące do wnętrza wyrobiska. Na spacerowiczów czekają m.in. dwa kilometry alejek, ławki, wiaty, drewniane pomosty i trawiasta plaża z leżakami.

Aktualnie dobiega końca prowadzona w ramach projektu „Miasto Przestrzenią Rozwoju" rewitalizacja Parku Hutniczego. Powstają w nim m.in. boiska, miejsca do grillowania, skatepark oraz wodny plac zabaw. To już kolejny taki obiekt tego typu w naszym mieście. W ubiegłym roku pierwszy w Zabrzu wodny plac zabaw otwarty zo-

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Wodny plac zabaw na osiedlu Janek Fot. UM Zabrze

▶ Jedna z zabrzańskich tężni solankowych Fot. UM Zabrze

ACJI

olenerze

stał na Janku. Skwery, boiska i place zabaw powstają w ramach kolejnych edycji Zabrzańskiego Budżetu Obywatelskiego.

Na spacery zaprasza modernizowany w ostatnich latach park przy ul. Dubiela. Wyremontowana została jego strefa wejściowa, a na podstawie archiwalnej dokumentacji odtworzono zabytkową fontannę. Mieszkańcy mają do dyspozycji plenerową siłownię i plac zabaw. W Kończycach i Maciejowie otwarto z kolei pierwsze w Zabrzu tężnie solankowe. To miejsca, w których można się spotkać, odpocząć, ale też zadbać o swoje zdrowie, wdychając leczniczą solankę.

Warto przypomnieć, że miejsca do rekreacji mieszkańcy zyskali również dzięki zakrojonemu na szeroką skalę projektowi rewitalizacji zdegradowanych terenów nad Bytomką. Objął on dziesięć obszarów o łącznej powierzchni ponad 183 ha. To m.in. tereny w Maciejowie, Biskupicach oraz w rejonie Miejskiego Ogrodu Botanicznego i ul. Hagera. Tam, gdzie straszyły dzikie wysypiska, ruiny budynków i skażona gleba, powstały atrakcyjne tereny do wypoczynku i rekreacji. W ramach trwających ponad dwa lata prac powstało 15 km ścieżek dla pieszych i rowerzystów, posadzono 1800 drzew i 29 tysięcy krzewów. Odkażona lub wymieniona została gleba. Rekultywacja terenów nad Bytomką kosztowała 29 mln zł, a na realizację projektu Zabrze pozyskało prawie 25 mln zł unijnego dofinansowania. GOR

BOTANIK JESZCZE PIĘKNIEJSZY

Już niebawem jeszcze bardziej zyska na atrakcyjności Miejski Ogród Botaniczny, czyli jedno z ulubionych miejsc rekreacji zabrzan. W lutym zakończyły się prace projektowe, co oznacza zielone światło dla rozpoczęcia szeroko zakrojonej rewitalizacji botanika. W ubiegłym roku miasto pozyskało na ten cel 30 mln zł dofinansowania. Projekt zakłada budowę nowej szklarni o wysokości ponad 10 metrów. Powstanie budynek, w którym funkcjonować będą m.in. Centrum Edukacji Ekologicznej i pracownie służące do hodowli roślin. Nie zabranie też kawiarenki, w której będzie można odpocząć w otoczeniu zieleni.

- Realizacja projektu będzie oznaczała zupełnie nową jakość między innymi w wymiarze edukacyjnym. Będziemy mogli uniezależnić się od pór roku. Dodatkową przestrzeń zyskają także nasze rośliny. W tej chwili nasze szklarnie są zapchane, co wiąże się z koniecznością przycinania niektórych roślin – mówi Agnieszka Zawisza-Raszka, dyrektor Miejskiego Ogrodu Botanicznego.

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Spotkanie organizacyjne w gmachu Biblioteki Śląskiej Fot. UM Zabrze

RUSZYŁY PRZYGOTOWANIA DO 17. EDYCJI METROPOLITALNEGO ŚWIĘTA RODZINY

Rodzinny fundament człowieczeństwa

„Rodzina fundamentem człowieczeństwa" to hasło 17. Metropolitalnego Święta Rodziny, do którego przygotowania zainaugurowano w marcu podczas spotkania w gmachu Biblioteki Śląskiej. Tegoroczne obchody rozpoczną się 18 maja od koncertu w Domu Muzyki i Tańca.

W tym roku pragniemy spojrzeć na rodzinę jako fundament społeczeństwa. To właśnie w rodzinie spotykają się pokolenia, wymienia się doświadczenia, wzrasta się we wspólnym budowaniu świadomości i odpowiedzialności za siebie i za drugiego człowieka. Spotkania te, rozmowa i słuchanie, nawiązywanie relacji, wzajemne wspieranie i nauka szacunku to właśnie budowanie człowieczeństwa i jego wartości - podkreśla arcybiskup Adrian Galbas, metropolita katowicki.

Metropolitalne Święto Rodziny to cykl wydarzeń artystycznych, religijnych, naukowych, sportowych i społecznych, które przygotowują samorządy, organizacje pozarządowe, parafie oraz instytucje kultury. Osoby zaangażowane w organizację Metropolitalnego Święta Rodziny, jak co roku, spotkały się na początku marca w gmachu Biblioteki Śląskiej w Katowicach.

– To niezwykle cenne, że już po raz siedemnasty prowadzi nas ten sam tytuł, czyli „rodzina" – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. – Nie bez powodu pomysł zorganizowania Metropolitalnego Święta Rodziny zrodził się w trakcie pielgrzymki śląskich samorządowców do Rzymu. Było nas tam wielu, ponad podziałami i już wtedy zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że choć zarówno państwo, samorząd i kościół robią dla rodziny wiele, to ona potrzebuje i będzie potrzebowała wsparcia i pomocy. To przystań, gdzie chcemy przeżywać i nasze radości, i smutki. Wspierajmy ją i pokazujmy – dodaje.

Tegoroczne świętowanie rozpocznie się w sobotę 18 maja w Domu Muzyki i Tańca. Dzień później, w katowickiej katedrze, będzie miało miejsce świętowanie jubileuszy małżeńskich. Obchody zostaną zwieńczone koncertem w Katowicach. Szczegółowe informacje na temat programu będą publikowane na stronie www.swieto-rodziny.pl. GOR

eprasa.pl 250b65f7e0

DEWELOPER DOM100.EU ZAWARŁ UMOWĘ O WSPÓŁPRACY Z GMINNĄ SPÓŁKĄ ZBM-TBS

Nowe bloki w zarządzie gminnej spółki

Rozmowy na ten temat trwały od wielu miesięcy. W marcu zostały zwieńczone podpisaniem umowy o współpracy. W efekcie nieruchomości wybudowane w naszym mieście przez dewelopera DOM100.EU trafiły pod zarząd gminnej spółki ZBM-TBS.

Wiceprezydent Zabrza Krzysztof Lewandowski, prezes ZBM-TBS Renata Lemańska, prezydent Małgorzata Mańka-Szulik i prezes spółki DOM100.EU Jerzy Kulawik Fot. UM zabrze

Osiedle w Grzybowicach Fot. UM Zabrze

To wyjątkowy dzień dla naszej spółki. Rozpoczynamy dzisiaj nową historię, nową odnogę naszej działalności. Jeszcze nie tak dawno sceptycznie reagowano na pomysł, by miejska spółka zarządzała budynkami, które wybuduje deweloper, ale dzisiaj możemy z dumą powiedzieć, że niemożliwe nie istnieje. Dziękujemy za zaufanie, jakim nas obdarzono – podkreśla Renata Lemańska, prezes spółki ZBM-TBS.

DOM100.EU ma na koncie wybudowanie osiedla 4-piętrowych bloków w Grzybowicach. Kolejną inwestycję zrealizował w rejonie ul. Nad Kanałem. - Spółka ZBM-TBS ujęła nas swoim dynamizmem i profesjonalizmem. Sam chciałbym mieszkać w tak zarządzanej wspólnocie - uśmiecha się Jerzy Kulawik, prezes DOM100.eu.

- Warto zwrócić uwagę, że spółka miejska, która 17 lat temu była w wyjątkowo trudnej sytuacji, została obecnie wybrana przez dewelopera jako profesjonalny zarządca – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. – Cieszę się, że ZBM-TBS realizuje coraz to nowe zadania i rozwija się dla dobra mieszkańców. Jestem przekonana, że lokale, które zostały powierzone jej w zarząd będą zadbane i dobrze nadzorowane – dodaje. GOR

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Osiedle wybudowane przez spółkę ZBM-TBS przy ul. Trocera Fot. UM Zabrze

MIASTO REALIZUJE ZARÓWNO WŁASNE INWESTYCJE, JAK I WSPIERA DEWELOPE

Powstają kolejne nowe

Nabiera tempa kolejna inwestycja realizowana przez gminną spółkę ZBM-TBS. To składające się z czterech bloków osiedle w dzielnicy Helenka. Nowe mieszkania pojawiają się również w innych rejonach Zabrza.

We wszystkich czterech budynkach powstających przy ul. Niepokólczyckiego wykonano już płyty fundamentowe, ściany na parterze, zewnętrzne sieci wodno-kanalizacyjne oraz stropy nad pierwszą kondygnacją. Teraz w górę zaczynają się piąć się pierwsze ściany. Docelowo powstaną tu 64 nowoczesne mieszkania. Z lokali na parterze będzie można wyjść bezpośrednio do ogródka. Lokale będą miały powierzchnię od 52 do 78 metrów kwadratowych. Powstanie 90 miejsc postojowych, w tym dwa stanowiska ładowania samochodu elektrycznego. Przewidziano również duży plac zabaw oraz cztery wiaty rowerowe.

- Naszą inwestycję wyróżnia doskonała lokalizacja. W pobliżu znajdują się przedszkola i szkoły, sklepy, przychodnie lekarskie, punkty usługowe oraz lokale gastronomiczne. Dotarcie do najbliższych przystanków autobusowych zajmuje zaledwie dwie minuty. Inwestycja położona jest zaledwie 4 km od zjazdów z autostrady A1, a jeszcze bliżej jest do dróg krajowych nr 78 i nr 94. W okolicy są ścieżki rowerowe oraz lasy – wylicza Renata Lemańska, prezes spółki ZBM-TBS.

Przypomnijmy, że w ubiegłym roku ZBM-TBS oddał do użytku nowocześnie zaprojektowany budynek z 35 komfortowymi mieszkaniami i windą przy ul. Żeromskiego. Wcześniej spółka wybudowała m.in. osiedle przy ul. Trocera.

Tuż przed Bożym Narodzeniem lokatorzy odebrali klucze do mieszkań w dziesiątym już budynku na osiedlu przy ul. Żywieckiej. To wspólna inwestycja miasta oraz Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego. Budowa pierwszych bloków ruszyła tu w 2013 r. Do tej pory zamieszkało tu ponad 120 rodzin.

- Te dziesięć budynków tworzy harmonijną całość w bardzo uroczym, a zarazem doskonale skomunikowanym zakątku dzielnicy Kończyce. Aż wierzyć się nie chce, że przed dekadą były tu zarośla i nieużytki – zwraca uwagę prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik.

W Zabrzu nie próżnują również prywatni deweloperzy. TDJ realizuje trzeci już etap budowy osiedla Zielona Dolina, które powstaje w mieście od 2020 r. Przewiduje on budowę kolejnych czterech budynków miesz-

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Kolejne domy powstają na osiedlu Słoneczna Dolina Fot. UM Zabrze

RÓW ORAZ BUDOWNICTWO INDYWIDUALNE

mieszkania

kalnych. Osiedle Zielona Dolina powstaje przy ulicach Bocianów i Bażantów. Obecnie składa się z ośmiu budynków. W pierwszym etapie inwestycji powstały cztery czterokondygnacyjne bloki, w których łącznie znalazły się 104 mieszkania. W ramach drugiego etapu, który został ukończony w czerwcu tego roku, powstały 124 mieszkania w kolejnych czterech budynkach.

- Trzeci etap chcemy zakończyć wiosną 2025 roku. Łącznie planujemy osiem etapów inwestycji obejmujących łącznie około 1300 mieszkań – wylicza Piotr Łaniak, manager ds. sprzedaży.

Dynamicznie rozwija się także budownictwo indywidualne. Od początku 2021 r. w Zabrzu wydano pół tysiąca pozwoleń na budowę domów jednorodzinnych. Największym zainteresowaniem cieszą się działki zlokalizowane na osiedlu Słoneczna Dolina. Tych terenów dotyczy średnio co drugie wydane pozwolenie. Na drugim miejscu znajduje się Pawłów. Nowych nieruchomości przybywa także w rejonie ulic Kasprowicza i Bytomskiej.

- Każda inwestycja mieszkaniowa stanowi podwaliny pod dalszy rozwój miasta – podkreśla Krzysztof Lewandowski, zastępca prezydenta Zabrza. - W Zabrzu konsekwentnie rozwijamy budownictwo mieszkaniowe. Działamy za pośrednictwem Międzygminnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego czy też poprzez miejską spółkę ZBM-TBS. Wspieramy również inicjatywy deweloperów i osób prywatnych, które budują domy między innymi w „Słonecznej Dolinie". Zapotrzebowanie na nowe mieszkania potwierdza, że ludzie chcą mieszkać w Zabrzu – dodaje.

GOR

▶ Blok ZBM-TBS przy ul. Żeromskiego Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Kolejne budynki na Zandce są remontowane i podłączane do miejskiej sieci ciepłowniczej Fot. UM Zabrze

TRWA REWITALIZACJA HISTORYCZNEJ DZIELNICY NASZEGO MIASTA

Zandka odzyskuje da

Nowe funkcje zyskał gmach dawnej gazowni, zachwyca wyremontowana szkoła, a kolejne budynki mieszkalne podłączane są do miejskiej sieci ciepłowniczej. Trwa zakrojony na szeroką skalę projekt rewitalizacji Zandki, który stał się możliwy dzięki wykupieniu przez miasto prawie tysiąca mieszkań pohutniczych sprzedanych wcześniej wraz z lokatorami.

To inwestycja, na którą skutecznie pozyskaliśmy środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach – zwraca uwagę prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik.

Termomodernizacje kolejnych budynków mieszkalnych wpisują się w realizowany od kilku lat kompleksowy program rewitalizacji Zandki. Łączna wartość projektów planowanych do realizacji w historycznej dzielnicy przekracza 60 mln zł. Wrażenie już teraz robi odnowiony gmach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 16. W listopadzie oddano przy nim do użytku efektowny skwer.

Drugie życie zyskał zabytkowy budynek przy ul. Stalmacha 7. W pochodzącym z II połowy XIX wieku obiekcie przez wiele lat mieściła się gazownia. Od czasu, kiedy ją zamknięto w latach 70. XX w., nieruchomość niszczała. Miasto pozyskało środki, które pozwoliły na jej uratowanie. Obiekt zrewitalizowano z dbałością o szczegóły architektoniczne. Jego industrialny charakter został niezmieniony, zachowano m.in. konstrukcję starej suwnicy. Jednocześnie budynek został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W odrestaurowanym gmachu powstało Centrum Usług Społecznych, w którym realizowane są projekty z zakresu aktywizacji mieszkańców i zapobiegania wykluczeniu społecznemu. Prace pochłonęły ponad 14 mln zł, z czego prawie 11 mln zł stanowiło pozyskane przez miasto dofinansowanie ze środków unijnych i krajowych.

Przypomnijmy, że projekt rewitalizacji Zandki stał się możliwy dzięki wykupieniu przez miasto prawie tysiąca zlokalizowanych tu mieszkań pohutniczych, które wcześniej zostały sprzedane wraz z lokatorami. Miasto, za 21 mln zł, wykupiło je od prywatnego właściciela. To było przedsięwzięcie bez precedensu w skali kraju. Z problemem dawnych mieszkań zakładowych, które zostały sprzedane wraz z lokatorami prywatnym podmiotom, borykało się wiele samorządów. W Zabrzu udało się go skutecznie rozwiązać. Przejęte przez miasto 83 budynki, które

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Przy wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej miasto przygotowało dla mieszkańców Zandki skwer Fot. UM Zabrze

wny blask

trafiły pod zarząd gminnej spółki ZBM-TBS, są teraz sukcesywnie remontowane i podłączane do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Zandka to jeden z najbardziej urokliwych zakątków Zabrza. Jako osobna dzielnica wydzielona została dopiero w 2013 r., ale jej historia jej o wiele dłuższa. Budowa osiedla mieszkaniowego dla urzędników i robotników Huty Donnersmarcka ruszyła w rejonie dzisiejszych ulic Stalmacha, Krakusa, Bytomskiej, Siedleckiego, Cmentarnej i Bonczyka w 1903 r. Ostatnie domy wybudowano tu na początku lat 20. XX wieku.

Zandka należy do najciekawszych zespołów domów robotniczych, zbudowanych na początku XX wieku na Górnym Śląsku. Do dziś zachwyca swoją architekturą, która czyni z tej części Zabrza miejsce chętnie odwiedzane przez turystów. Mogą oni podziwiać między innymi położony przy ul. Cmentarnej 7d unikatowy dom wykonany ze stalowych płyt.

Pracując nad rewitalizacją Zandki, Zabrze korzysta z dobrych wzorców partnerskiego miasta Essen. Jego chlubą jest bowiem przypominające zabrzańską Zandkę dawne osiedle robotnicze zbudowane na Wzgórzu Małgorzaty. GOR

▶ Centrum Usług Społecznych w budynku dawnej gazowni Fot. UM Zabrze

▶ Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 16 Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Remont ul. Chłopskiej prowadzony jest z zachowaniem rosnących wzdłuż drogi drzew Fot. Igor Cieślicki

W NASZYM MIEŚCIE TRWAJĄ KOLEJNE INWESTYCJE DROGOWE

Dla komfortu i bezpie

Drogowcy uwijają się wzdłuż ul. Chłopskiej, trwa remont ul. 11 Listopada w Mikulczycach. A to tylko niektóre z inwestycji drogowych wpływających na bezpieczeństwo i komfort poruszania się po naszych drogach. Przedsięwzięcia w zakresie poprawy komunikacji drogowej i tramwajowej w Zabrzu kosztowały na przestrzeni ostatnich pięciu lat aż 430 milionów złotych. Większość tej kwoty stanowiły pozyskane skutecznie środki zewnętrzne.

W ramach trwającej inwestycji przebudowany zostanie odcinek drogi o długości około 600 metrów – od ul. Piłsudskiego do ul. Żeromskiego. Powstanie także oświetlenie uliczne, wybudowana i przebudowana zostanie kanalizacja deszczowa. Wartość projektu to prawie 5,7 mln zł. Ponad 3,6 mln zł stanowi dofinansowanie pozyskane przez Zabrze z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

- Bardzo ważne, że udało nam się ocalić drzewa, które rosną wzdłuż ulicy Chłopskiej – zwraca uwagę Danuta Bochyńska-Podloch, dyrektor Miejskiego Zarządu Dróg w Zabrzu.

Remont ul. Chłopskiej ma się zakończyć w połowie roku. Wiosną planowane jest również zakończenie przebudowy ul. 11 Listopada w Mikulczycach. Warta 3 mln zł inwestycja w połowie finansowana jest również z pozyskanego przez miasto dofinansowania. - Chcemy, żeby ta ulica była komfortowa i bezpieczna – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. - Konsekwentnie rozbudowujemy i modernizujemy sieć drogową Zabrza. W ostatnim czasie zrealizowaliśmy wiele ważnych inwestycji w tym zakresie. Było to możliwe w znacznym stopniu dzięki pozyskanym przez nas skutecznie środkom unijnym i rządowym – dodaje.

Jedną z najważniejszych inwestycji drogowych ostatnich lat było przedłużenie alei Korfantego. O tym projekcie mówiło się w Zabrzu przez kilka dekad. Teraz został sfinalizowany. W efekcie zdecydowanie łatwiejszy i szybszy stał się przejazd pomiędzy północną i południową częścią miasta. Poprawił się także dojazd do specjalnej strefy ekonomicznej. Przedłużenie alei Korfantego kosztowało 52,1 mln zł. Na ten cel Zabrze pozyskało aż 42,2 mln zł dofinansowania zewnętrznego.

Zakończyła się także przebudowa skrzyżowania ulic Tarnopolskiej, Chopina i Kościuszki w Mikulczycach. Przebudowane zostały wiadukty nad drogą krajową 88 i torami kolejowymi w ciągu alei Korfantego.

Sporo dzieje się w poszczególnych dzielnicach. W Pawłowie drogami z prawdziwego zdarzenia stały się m.in. ulice Sudecka oraz Obrońców Westerplatte. Sześć nowych dróg powstało w Grzybowicach. W ciągu ulic gen. Stanisława Dąbka, gen. Bronisława Ducha, Na Lesie,

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Wybudowane w ramach przedłużenia alei Korfantego rondo Fot. UM Zabrze

czeństwa

Czekanowskiej, ks. Michała Wosia oraz Złotej, oprócz nawierzchni, wykonane zostały zjazdy do posesji, kanalizacja, oświetlenie oraz elementy z obszaru bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wraz z rozwijającym się dynamicznie w tym miejscu budownictwem mieszkaniowym rozbudowywany jest układ drogowy Słonecznej Doliny. Rowerzystów ucieszyła z kolei budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Ofiar Katynia pomiędzy Mikulczycami i Rokitnicą.

Zdecydowaną poprawę odczuli także kierowcy poruszający się ul. Piłsudskiego. Zabójcza dla zawieszeń aut dziurawa kostka brukowa została tu zastąpiona przez gładki asfalt. Na skrzyżowaniu z ul. Roosevelta powstało z kolei znacznie ułatwiające przejazd rondo.

Aktualnie trwają prace projektowe dotyczące budowy obwodnicy Zabrza wraz z rozbudową ulicy Hagera. – Ta inwestycja zmieni zupełnie układ komunikacyjny naszego miasta. Zabrze stanie się bardziej przyjazne kierowcom – mówi prezydent Małgorzata Mańka-Szulik. – Pracowaliśmy nad projektem tej drogi bardzo intensywnie od dłuższego czasu. Dlatego, gdy pojawiła się okazja na uzyskanie środków na realizację ważnych dróg w naszej metropolii, mogliśmy przedstawić już kompletną dokumentację. Budowa obwodnicy własnym sumptem jest kosztownym przedsięwzięciem, jednak dzięki zaangażowaniu środków zewnętrznych w wysokości ponad 60 milionów złotych staje się to dziś dla nas możliwe – dodaje.

Droga, której całkowity koszt wyniesie ok. 120 mln zł, będzie pełnić funkcję obwodnicy centrum Zabrza. W ramach inwestycji planowana jest budowa obiektów inżynierskich, takich jak wiadukt nad torami kolejowymi, wiadukt nad ul. Pawliczka, most nad rzeką Bytomką oraz wiadukt nad ul. Bytomską. Planowana jest również budowa rond. GOR

SPEŁNIAJĄ SIĘ MARZENIA

JOACHIM WIENCHOR, radny z Mikulczyc, przewodniczący Komisji Prawa i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Miasta

Spełniają się marzenia mieszkańców. Tylko przez ostatnie trzy lata na inwestycje drogowe przeprowadzone w Mikulczycach miasto wydało aż 77 milionów złotych. Sztandarowym przedsięwzięciem w tym zakresie było przedłużenie alei Korfantego. To kluczowa droga, która odciążyła centrum Zabrza, łącząc północ i południe naszego miasta. To bardzo ważna inwestycja, która skróciła czas przejazdu i zmniejszyła korki.

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Centrum przesiadkowe przy ul. Goethego Fot. UM Zabrze

OTWARCIE CENTRÓW PRZESIADKOWYCH TO TYLKO NIEKTÓRE Z PROJEKTÓW W RAMACH ROZWOJU KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ

Z myślą o pasażerach

Dopiero co do użytku zostały oddane centra przesiadkowe z prawdziwego zdarzenia, a już na pasażerów komunikacji publicznej czekają kolejne dobre wiadomości. Trwają bowiem rozmowy z PKP zmierzające do utworzenia obok obiektu otwartego w lutym przy ul. Goethego nowego dworca kolejowego.

Od kilku miesięcy prowadzimy rozmowy z PKP i podejmujemy działania zmierzające do utworzenia nowego dworca kolejowego obok centrum przesiadkowego przy ulicy Goethego. Jego poczekalnie, ogród na dachu oraz parking wielopoziomowy ze strefą kiss&ride wybudowaliśmy tak, by służył również podróżującym koleją – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. - Obecny obiekt PKP przy placu Dworcowym, choć niezwykle ciekawy architektonicznie, nie spełnia oczekiwań podróżujących z walizkami czy wózkami. Przede wszystkim jednak sprawia poważne utrudnienia seniorom i osobom z niepełnosprawnościami. Połączenie dworca PKP z centrum przesiadkowym pozwoli także na uruchomienie więcej niż jednego peronu, co jest rozwiązaniem spójnym z realizowaną przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię koncepcją rozwoju komunikacji kolejowej – dodaje.

▶ Przez lata na pasażerów czekały tu tylko zwykłe wiaty Fot. UM Zabrze

Tymczasem trwają prace przy realizacji kolejnego etapu Kolei Metropolitalnej GZM. W efekcie mieszkańcy Zabrza będą mogli wsiąść do pociągu, który zabierze ich prosto na stację Pyrzowice Lotnisko. Wyłonieni już zostali wykonawcy inwestycji polegającej na utworzeniu dwóch przystanków kolejowych na linii Bytom-Zabrze-Gliwice. Pierwszy z nich, Zabrze Północ, znajdować się będzie przy DK88, w miejscu, gdzie zaplanowano kolejne centrum przesiadkowe. To strategiczne miejsce zlokalizowane w rejonie skrzyżowania ulic Mikulczyckiej i Przystankowej. Dzięki temu podróżni będą mieli łatwy dostęp do połączeń kolejowych oraz komunikacji miejskiej, co z pewnością ułatwi im poruszanie się po regio-

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Już niebawem będzie można dojechać pociągiem z Zabrza do Pyrzowic Fot. Piotr Adamczyk/Katowice Airport

nie. Drugim przystankiem będzie Zabrze Maciejów, ulokowany przy ul. Wolności, w okolicach stacji BP. To także dogodna lokalizacja, która umożliwi mieszkańcom szybki dostęp do kolejowych połączeń, bez konieczności długich przejść czy dojazdów. W czerwcu rozpoczną się prace, by inwestycja mogła zostać przekazana mieszkańcom do końca tego roku.

Przypomnijmy, że otwarte w lutym centra przesiadkowe powstały w ramach projektu o wartości prawie 130 mln zł. Wysokość pozyskanego przez miasto unijnego dofinansowania to ponad 95 mln zł. Obiekt przy ul. Goethego to pierwsze w Polsce centrum przesiadkowe z ogrodem na dachu.

- Nad budynkiem nowego centrum znajduje się tzw. dach zielony, z częścią tarasową oraz spacerową. Nasadziliśmy tam 17 drzew i prawie 4000 roślin - tłumaczy Katarzyna Biegun, kierownik robót budowlanych z będącej generalnym wykonawcą Grupy NDI.- Rośliny nawadniane będą przez specjalny system, który będzie pobierał wodę deszczową ze zbiornika retencyjnego zlokalizowanego pod powierzchnią budynku – dodaje. GOR

TAK MÓGŁBY WYGLĄDAĆ NOWY DWORZEC KOLEJOWY W ZABRZU

Wiz. UM Zabrze (4)

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Centrum Symulacji Medycznej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego Fot. Igor Cieślicki

ZABRZE TO PRĘŻNY OŚRODEK AKADEMICKI I NAUKOWY

Nauka i gospodarka po

Przed nami okres matur, a to oznacza, że już niebawem młodzi ludzi będą wybierać ścieżkę dalszej edukacji. W akademickiej ofercie Zabrza nie brakuje interesujących, a czasem wręcz unikatowych propozycji. Miasto mocno stawia również na rozwój innowacyjnych kierunków gospodarki.

Uczelnie wyższe, posiadające ciekawą ofertę edukacyjną i naukową, otwierające przed swoimi studentami nowe możliwości, to wizytówki Zabrza – miasta medycyny, turystyki poprzemysłowej, innowacyjnej gospodarki, nauki i kultury. To w naszym mieście funkcjonują też m.in. Śląskie Centrum Chorób Serca, Śląski Park Technologii Medycznych „Kardio-Med Silesia", Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych, Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska czy też Instytut Technologii Paliw i Energii. Dzięki temu w naszym mieście istnieje doskonały klimat do transferu wiedzy, umiejętności i dorobku naukowego pomiędzy uczelniami i ośrodkami naukowymi, a podmiotami rynkowymi. Wszystko to sprawia, że Zabrze jest jednym z najchętniej wybieranych przez młodych ludzi ośrodków akademickich w naszym regionie.

Niezwykle bogata jest również lista oferowanych kierunków. Warto zwrócić uwagę, że na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej już dwa lata temu uruchomiono kierunek Cognitive Technologies. Są to studia magisterskie w języku angielskim. Cieszą się dużym zainteresowaniem, głównie studentów zagranicznych. Obecnie powstał podobny kierunek na pierwszym stopniu, czyli licencjackim. To studia w języku polskim, rozszerzone o poznawanie tajników funkcjonowania i wykorzystania mediów społecznościowych w gospodarce oraz życiu społecznym i politycznym.

– Zakres studiów to nie tylko nowoczesna technologia, gdyż odnosi się on między innymi również do filozofii umysłu, neuropsychologii, logiki, sztuki argumentacji, ale także etyki, interakcji człowieka z maszyną oraz mediów społecznościowych. I nie chodzi tylko o to, w jaki sposób je obsługiwać, ale przede wszystkim jak dobrać treści, żeby trafić do odbiorcy z właściwym przekazem i wywołać zaplanowaną reakcję, jak wyprzedzić konkurencję, jak utrzymać uwagę audytorium itd. Sztuczną inteligencję warto poznawać i zgłębiać. Można to uczynić, wybierając studia w Zabrzu – zachęca prof. Aleksandra Kuzior z Wydziału Organizacji i Zarządzania.

Obecność w Zabrzu Politechniki Śląskiej to również Inżynieria Biomedyczna, czyli pierwszy i do tej pory je-

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Europejskie Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia Fot. UM Zabrze

d znakiem innowacji

dyny taki wydział w Polsce. Docenił to globalny koncern Philips, który nasze miasto wybrał na realizację projektu dotyczącego stworzenia Europejskiego Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia. To jedna z kluczowych i najważniejszych inwestycji tego typu w Europie Środkowo-Wschodniej, której wartość sięga 110 mln zł.

Zabrze jest kolebką Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. To w Rokitnicy powstał w 1948 r. jego pierwszy – i do 1971 r. jedyny – wydział. Uczelnia rozwija wciąż swą bazę dydaktyczną. Wizytówką Wydziału jest niezwykle malowniczy kampus w Rokitnicy. Zajęcia prowadzone są także w budynku przy placu Traugutta, a od kilku lat również w przygotowanym przy placu Dworcowym Centrum Symulacji Medycznej. Studenci doskonalą tu swoje umiejętności w warunkach identycznych, jak w prawdziwym szpitalu, gabinecie dentystycznym czy na miejscu wypadku. Akademicka oferta Zabrza to również Akademia Śląska (wcześniej Wyższa Szkoła Techniczna). W naszym mieście funkcjonuje Wydział Nauk Medycznych tej uczelni.

Wszystko to sprawia, że właśnie w Zabrzu spotkało się ostatnio prawie 170 przedstawicieli medycznych start-upów z całego kraju podczas 30. MedTech Meetup. - To cykl wydarzeń, którego ideą jest budowanie społeczności na styku biznesu oraz nauki w zakresie start-upów opartych o innowacyjne technologie w obszarach m.in. zdrowia i medycyny. Do tej pory realizowane przez nas w ramach koncepcji „Zabrzańskiej Doliny Medycznej" spotkania zgromadziły już ponad 1,5 tysiąca uczestników i ponad stu prelegentów – podsumowuje prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. GOR

▶ Jubileuszowa edycja konferencji MedTech Meetup Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Przedszkolaki przygotowały specjalny program artystyczny Fot. UM Zabrze

TRWA PROGRAM TERMOMODERNIZACJI SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI

Radość na wiosnę

Były tańce, śpiewy i mnóstwo uśmiechów. Program artystyczny, zwiastujący rychłe nadejście wiosny, przygotowały maluchy z Przedszkola nr 23. To jedna z kilkudziesięciu gruntownie wyremontowanych w ostatnich latach placówek oświatowych w naszym mieście.

Zmodernizowaliśmy już 75 procent szkół i przedszkoli w Zabrzu – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. - Warto inwestować w dzieci. Warto inwestować w piękną przestrzeń, którą chcemy dzieciom dedykować. Jeśli chcemy mieć piękne miasto, musimy zadbać, żeby dzieci chodziły do pięknych przedszkoli. Wprawdzie edukacja jest najważniejsza, ale myślę, że jak dzieci przychodzą z radością do przedszkola, jak rodzice mają świadomość, że jest ciepło, bezpiecznie i po prostu fajnie, ta współpraca z pedagogami i miastem układa się jeszcze lepiej – dodaje.

- Po termomodernizacji budynek pięknie wygląda i wpisuje się znakomicie w nasz piękny ogród, którego jeszcze w pełnej krasie nie widać – uśmiecha się Grażyna Borek, dyrektor Przedszkola nr 23. - Nasze przedszkole przyciąga uwagę. Sale i łazienki są bardzo estetyczne, jest bezpiecznie. To wszystko sprzyja przebywaniu dzieci w tym miejscu – dodaje.

▶ Przedszkole nr 23 Fot. UM Zabrze

- Zakres prac wykonanych w tym przedszkolu był przeogromny – podkreśla Leszek Szczygielski, naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów Urzędu Miejskiego w Zabrzu. - Koszt tej termomodernizacji to ponad 1,6 miliona złotych, z tego ponad 560 tysięcy złotych stanowiło pozyskane przez miasto dofinansowanie z Unii Europejskiej - dodaje.

Łącznie na remonty szkół i przedszkoli przeznaczono w ostatnich latach ponad 100 mln zł. W objętych programem termomodernizacji placówkach wymieniane są okna i drzwi, pojawiają się nowe instalacje centralnego ogrzewania, docieplane są ściany zewnętrzne i stropy. Dzięki wykonanym pracom koszty utrzymania budynków spadają średnio o jedną trzecią, a szkoły i przedszkola zyskują na estetyce. Równie ważny jest efekt ekologiczny w postaci wyraźnego zmniejszenia ilości emitowanych do atmosfery zanieczyszczeń. GOR

eprasa.pl 250b65f7e0

TAK PIĘKNIEJĄ NASZE SZKOŁY I PRZEDSZKOLA

▶ III Liceum Ogólnokształcące Fot. UM Zabrze

▶ Przedszkole nr 11 Fot. UM Zabrze

▶ Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Fot. UM Zabrze

▶ Szkoła Podstawowa nr 43 Fot. UM Zabrze

▶ Przedszkole nr 6 Fot. UM Zabrze

▶ Przedszkole nr 7 Fot. UM Zabrze

▶ Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych Fot. UM Zabrze

▶ Szkoła Podstawowa nr 18 Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Dawny hotel AdmiralsPalast to jeden z najbardziej charakterystycznych budynków Zabrza Fot. UM Zabrze

DZIĘKI STARANIOM MIASTA DAWNY HOTEL ADMIRALSPALAST PRZEJDZIE KOMPLE

Do klimatycznych w

To przedwojenna wizytówka miasta i jeden z architektonicznych symboli Zabrza. Dawny hotel AdmiralsPalast przy ul. Wolności odzyska blask. Wiosną ma ruszyć generalny remont charakterystycznego gmachu.

AdmiralsPalast, jeden z najpiękniejszych budynków na Śląsku, odzyska dawny blask – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. - To efekt wieloletniej i konsekwentnej pracy polegającej na pozyskaniu obiektu, zdobyciu funduszy oraz przygotowaniu niezbędnej dokumentacji – dodaje.

Przypomnijmy, że budowa hotelu AdmiralsPalast, według projektu berlińskich architektów Bielenberga i Mosera, ruszyła przy ówczesnej Kronprinzenstrasse w październiku 1924 r. Półtora roku później otwarta została zlokalizowana na parterze budynku piwiarnia w stylu bawarskim. W październiku 1926 r. na pierwszym piętrze zaczęły działać kawiarnia, restauracja i sala balowa dla pięciuset osób. Po kolejnym roku otwarto będący największą atrakcją obiektu ogród dachowy z kręgiem tanecznym. Część hotelowa, w której w 48 nowocześnie wyposażonych pokojach przygotowano 65 łóżek, uruchomiona została 8 lutego 1928 r. Ewenementem na ówczesne czasy był znajdujący się na każdym piętrze telefon. Stanowiący perełkę miasta hotel, który nawiązywał swoim kształtem do amerykańskich wysokościowców określanych jako szkoła chicagowska, stał się centrum życia rozrywkowego i jednym z obiektów najczęściej uwiecznianych na pocztówkach.

AdmiralsPalast należał wcześniej do Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Usług Turystycznych w Katowicach. Zabrze odkupiło obiekt, co otworzyło drogę do jego rewitalizacji. Koncepcję przedsięwzięcia opracował wraz ze swoim zespołem uznany architekt Tomasz Konior, który zaprojektował m.in. nową siedzibę NOSPR oraz Międzynarodowe Centrum Kongresowe w Katowicach.

– Mamy do czynienia z zabytkiem, który wymaga szczególnej troski i wręcz pietyzmu, by przywrócić go do dawnej świetności – podkreśla Tomasz Konior. – Nie ma nic cenniejszego niż to, że zabytek żyje i wypełnia się nowymi funkcjami i ludźmi, że staje się częścią tętniącego życiem miasta. Po remoncie swoją siedzibę znajdzie tu m.in. Centrum Informacji o Mieście, część hotelowa i gastronomiczna czy też miejsce dla start-upów – dodaje.

Realizacją projektu zajmie się firma WARBUD, która w naszym

eprasa.pl 250b65f7e0

Każda możliwość zwiedzania historycznych wnętrz cieszyła się ogromnym zainteresowaniem Fot. UM Zabrze

KSOWY REMONT

nętrz wróci życie

mieście wybudowała już Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka. W ramach przygotowań do rozpoczęcia właściwych prac budowlanych, krakowska firma Bimsmart wykonała pod koniec ubiegłego roku trójwymiarowy laserowy skaning obiektu. Pozwolił on na dokładną ocenę inwentaryzowanych elementów. Na szczegółowych obrazach można zobaczyć zarysowania murów i stropu, a także zagrzybienie i zawilgocenie stropów, wybrzuszenia ścian, a nawet korozję schodów. Dzięki zastosowanej metodzie udało się także wykryć istniejące rozbieżności wymiarowe.

Kompleksowy remont budynku przebiegał będzie pod czujnym okiem konserwatora zabytków. Zdecydowana większość cennych szczegółów zostanie zachowana. Podziwiać będziemy mogli m.in. windę, która na powrót zostanie uruchomiona. Rewitalizacja hotelu AdmiralsPalast będzie kosztowała prawie 53 mln zł. Na realizację inwestycji Zabrze pozyskało dofinansowanie z budżetu państwa GOR

OD POCZĄTKU WZBUDZAŁ PODZIW

Fot. Tomasz Jodłowski

DARIUSZ WALERJAŃSKI, historyk

Mało kto wie, że nie byłoby tego budynku, gdyby nie katastrofa budowlana. W czasie I wojny światowej zawalił się bowiem XIX-wieczny hotel stojący w tym samym miejscu. Dobrzy architekci zastąpili go prawdziwą perłą architektury. To wyjątkowy budynek. Wzbudzał podziw już przed wojną i tak jest do dzisiaj. Przyciąga tłumy za każdym razem, gdy pojawia się możliwość jego zwiedzania. Bardzo się cieszę, że dzięki odważnej decyzji znowu będzie służyć mieszkańcom. Admiralspalast to miejsce, które inspiruje pisarzy, reżyserów, poetów i fotografów. To niezwykły i godny zachowania manifest nowoczesności z minionego wieku. Jako historyk, miłośnik zabrzańskich zabytków i mieszkaniec Zabrza czekam na możliwość wypicia kawy na amerykańskim dachu dawnego hotelu.

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Uczestnicy zorganizowanych w ramach projektu półkolonii Fot. UM Zabrze

DOBIEGA KOŃCA REALIZACJA PROJEKTU „MIASTO PRZESTRZENIĄ ROZWOJU"

Przedsiębiorczość i

Dobiega końca realizacja finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego projektu „Miasto Przestrzenią Rozwoju". O tym, co udało się zrobić, na przestrzeni ostatnich dwóch lat, mówili uczestnicy zorganizowanej w marcu konferencji.

Projekt trwał dwa lata, ale przygotowania do niego rozpoczęły się już rok wcześniej – zwraca uwagę Małgorzata Giela, sekretarz miasta. - Najważniejsze obszary projektu to przedsiębiorczość, dostępne dla wszystkich przestrzenie dla mieszkańców oraz partycypacja, czyli rozwój instytucjonalny. Ten projekt ma za zadanie integrowanie mieszkańców – dodaje.

▶ Podsumowująca projekt konferencja Fot. UM Zabrze

Projekt „Miasto Przestrzenią Rozwoju" finansowany jest ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 oraz budżetu państwa w ramach programu „Rozwój lokalny". W otwartym naborze do projektu brało udział 255 średnich miast. Ostatecznie umowy na dotacje podpisało 29 z nich – w tym Zabrze. Nasze miasto otrzymało dofinansowanie w wysokości prawie 3,7 mln euro.

- Pozyskane przez nas środki norweskie pozwoliły na przeprowadzenie kolejnych ważnych projektów. Zabrzanie mogą korzystać z pierwszych w mieście tężni solankowych. A już niebawem swoje nowe oblicze zaprezentuje Park Hutniczy, w którym do dyspozycji będą między innymi wodny plac za-

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Dualny turniej piłki nożnej z udziałem Marcina Oleksego Fot. UM Zabrze

rekreacja

baw, skatepark, boisko czy miejsca do grillowania – mówi prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik.

Fundusze norweskie przeznaczone zostały także na dalszy rozwój systemu start-upów. Kilkaset dzieci wzięło udział w zorganizowanych przez Centrum Rozwoju Rodziny półkoloniach. Uczestnicy zwiedzali ciekawe miejsca w Zabrzu, poznawali zawody w miejscu ich faktycznego wykonywania, uczyli się zarządzania i przedsiębiorczości.

„Miasto Przestrzenią Rozwoju" to również szereg przedsięwzięć o charakterze proekologicznym. Sporym zainteresowaniem cieszył się cykl warsztatów prowadzonych przez specjalistów z Politechniki Śląskiej. Akademia Dziecięco-Młodzieżowa „Jak na studiach" to działanie skierowane do dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 17 lat. Realizowane było przy współpracy z działającym w Zabrzu Wydziałem Nauk Medycznych Akademii Śląskiej.

Jednym z najważniejszych elementów projektu było przełamywanie barier. Temu służył m.in. dualny turniej piłki nożnej dla dzieci z niepełnosprawnościami. Jego gościem był Marcin Oleksy – zdobywca najpiękniejszej bramki 2022 roku na świecie w plebiscycie FIFA. Turniej poprzedziła konferencja „Dostępność instytucji publicznych i obiektów sportowych dla osób z niepełnosprawnościami". Udogodnienia dla osób o specjalnych potrzebach pojawiły się w budynku Urzędu Stanu Cywilnego.

Partnerami projektu „Miasto Przestrzenią Rozwoju" są Politechnika Śląska oraz Akademia Śląska. Jego realizację wsparli także doradcy ze Związku Miast Polskich. GOR

▶ Zabrzańscy przedsiębiorcy Damian Cieślar i Dominika Dąbrowska Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

ROZSTRZYGNIĘTA ZOSTAŁA DZIESIĄTA EDYCJA KONKURSU „ZIELONA PRACOWNIA_PROJEKT"

NAUKI PRZYRODNICZE W NOWOCZESNYM WYDANIU

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach rozstrzygnął dziesiątą edycję konkursu „Zielona Pracownia_Projekt". To projekt skierowany do szkół podstawowych (klasy 4-8) i średnich z województwa śląskiego.

W ramach tegorocznej edycji konkursu do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach wpłynęło 220 zgłoszeń. Jury wyłoniło 40 najbardziej ciekawych i wartościowych projektów zielonych pracowni. Wśród nich znalazła się również propozycja z Zabrza. Dofinansowanie trafi do Szkoły Podstawowej nr 35 w Zespole Szkół nr 18, czyli w popularnym „plastyku".

Przypomnijmy, że to już kolejna zielona pracownia, jaka powstanie w Zabrzu przy wsparciu WFOŚiGW w Katowicach. Konkurs „Zielona Pracownia_Projekt '2024" skierowany był do szkół podstawowych i średnich z terenu województwa śląskiego, z zastrzeżeniem, że o dofinansowanie mogą ubiegać się placówki, które nie otrzymały dofinansowania w poprzednich edycjach konkursu. Przedmiotem konkursu było utworzenie projektu szkolnej pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, geologicznych czy chemiczno-fizycznych. Maksymalna wysokość nagrody nie mogła przekroczyć 20 procent kosztu całkowitego wdrożenia projektu i stanowić więcej niż 12 tys. zł. Na realizację projektów szkoły otrzymają łącznie prawie 480 tys. zł.

Dzięki dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w szkołach województwa śląskiego powstało już ponad pół tysiąca pracowni, których powstanie pochłonęło ponad 22 mln zł.

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja.

Kolumnę dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

eprasa.pl 250b65f7e0

W MIEJSKIM OŚRODKU KULTURY ODBYŁA SIĘ JUBILEUSZOWA EDYCJA „MODY NA POLSKI”

W harcerskich klimatach

Do tematyki związanej z harcerstwem nawiązywała jubileuszowa, 15. już edycja „Mody na polski”. Na scenie Miejskiego Ośrodka Kultury wystąpili m.in. uczniowie IV Liceum Ogólnokształcącego, które od lat koordynuje akcję.

▶ Uczestnicy wydarzenia na scenie Miejskiego Ośrodka Kultury Fot. UM zabrze

Nie trzeba młodzieży zachęcać, choć tutaj główną rolę pełnią nasi nauczyciele. To oni mają tę pasję. Przyszli do mnie już we wrześniu z pomysłami i zajęli się ich realizacją. Nasi koledzy z innych szkół też wiedzą, że to jest ważne, byśmy kształtowali wśród młodych ludzi zamiłowanie do języka polskiego – mówi Maria Przybyłowicz, dyrektor IV LO im. Mikołaja Reja w Zabrzu.

- „Moda na polski” to wydarzenie, podczas którego możemy poznać ogrom nowych osób. To event, o którym jest głośno w naszej szkole, więc siłą rzeczy jednoczy to nas czy w ramach klasy czy międzyklasowo. Małymi krokami doszliśmy do efektu końcowego, czyli tego, co prezentujemy na scenie. Zdecydowałam się wystąpić, ponieważ oglądałam ubiegłoroczną edycję i bardzo mi się to podobało - mówią Wiktoria i Dominika z IV LO.

Młodzież zgromadzoną w MOK poderwał do tańca zespół „Wszyscy Byliśmy Harcerzami”. Były recytacje o wartościach, tęsknocie i walce za ojczyznę, inspirowane fragmentami „Kamieni na szaniec”. Grupa „Po kropce” zaprezentowała dramę, która obudziła w odbiorcach refleksje o tragizmie wojny. Z kolei w sentymentalną podróż do czasów, gdy śpiewaliśmy harcerskie pieśni przy ognisku, zabrała uczestników grupa muzyków z „rejowskiej czwórki”.

- Zdolna młodzież IV LO znów nas zachwyciła – mówi prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. - „Moda na polski” to projekt, który 15 lat temu zainicjowałam wspólnie ze śp. Krystyną Bochenek, wicemarszałek Senatu RP oraz śp. Jackiem Szkarłatem, dyrektorem IV LO. „Moda na polski” jest doskonałym sposobem na to, aby pokazać młodzieży piękno i bogactwo języka ojczystego, a także nasze tradycje oraz dziedzictwo kulturowe – dodaje.

GOR

▶ Tegorocznej „Modzie na polski" towarzyszyły klimaty harcerskie Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

ZESPÓŁ TANECZNY „MAK” ŚWIĘTOWAŁ W MARCU JUBILEUSZ 40-LECIA

Zachwycają od czterech dekad

Na scenie pojawił się w 1984 roku, a już rok później znalazł się w gronie najlepszych dziecięcych zespołów tanecznych Śląska. Jubileusz grupy „Mak” był również okazją do wspomnienia prowadzących przez lata grupę śp. Małgorzaty i Janusza Makowskich.

▶ Pokaz tanecznych umiejętności Fot. UM zabrze

▶ Śp. Małgorzata i Janusz Makowscy Fot. UM Zabrze

Czterdzieści lat temu Małgosia Makowska, wspierana przez swojego męża, rozpoczęła coś zupełnie niesamowitego. Stworzyli wspaniałą, cudowną markę, która teraz, mamy to szczęście, działa w Młodzieżowym Domu Kultury nr 1 w Zabrzu – mówi Arlena Różycka-Gałązka, dyrektor placówki.

„Mak” specjalizuje się w krótkich układach tanecznych, które – w połączeniu z muzyką rockową bądź transkrypcjami muzyki klasycznej – stanowią taneczny obrazek. Na swoim koncie ma wiele występów ze znanymi artystami, jak Majka Jeżowska, Robert Janowski czy ekipa telewizyjnego Tik-Taka. Grupa jest wielokrotnym laureatem festiwali, przeglądów i konkursów na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym. Zespół pozwolił rozwinąć talenty i realizować pasje kilku pokoleń zabrzańskich tancerzy. Aktualnie młodych artystów trenują Agnieszka Gębka i Liliana Kowalska.

- Jesteśmy jedną wielką rodziną. Często dzieci, które do nas przychodzą, rozpoczynają w wieku 6 lat karierę taneczną, którą potem kontynuują – podkreśla Agnieszka Gębka. - W jubileuszowym spektaklu chcieliśmy pokazać ten taneczny rozwój, ale również rozwój osobisty – dodaje. GOR

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Spektakl zaprezentowano na poziomie 320 Kopalni Guido Fot. UM Zabrze

ARTYSTKI Z TEATRU „60+" ZAPREZENTOWAŁY KOLEJNY SPEKTAKL

Seniorki na scenie

Na poziomie 320 Kopalni Guido zaprezentowały swój najnowszy spektakl aktorki z Teatru „60+". „Baśniowisko" to pełna humoru i ciepła inscenizacja, która przeniosła widzów do magicznego świata baśni, gdzie dobro zawsze zwycięża ze złem.

Panie co roku podpowiadają mi temat, na który piszę scenariusz. Był pomysł, żeby napisać o NFZ, to napisałam. Był pomysł, żeby o podróżach – proszę bardzo. Ostatnio panie wymyśliły, żeby zagrać coś w kostiumach, żeby to były inne, barwne - uśmiecha się Danuta Mazur, reżyser spektaklu.

W efekcie powstało „Baśniowisko", czyli adaptacja znanej nam wszystkim bajki o Kopciuszku. Aktorki wcieliły się w postacie znane nam wszystkim z dzieciństwa, bawiąc publiczność zabawnymi interpretacjami i zaskakującymi zwrotami akcji. - Byłam lodziarzem, trochę ochmistrzem. Potem zamieniłam ochmistrza na Stańczyka. To osoba wesoła, a jednocześnie plotkarska. Jest potrzebny na dworze – śmieje się Walentyna Nowakowska, jedna z aktorek.

Dużą rolę w spektaklu odegrała samodzielnie wykonana przez członkinie teatru scenografia. Kolorowe kostiumy i dekoracje stworzyły magiczną atmosferę, która przeniosła widzów do krainy baśni. Ważnym elementem inscenizacji była również muzyka, która podkreślała nastrój poszczególnych scen i dodawała im dynamiki.

Zaprezentowany w Kopalni Guido spektakl powstał w ramach dziesiątej już odsłony projektu Apetyt na kulturę – Teatr „60+". GOR

▶ Na scenie wystąpiła m.in. Walentyna Nowakowska Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

UCZCILIŚMY PAMIĘĆ PROF. MARIANA ZEMBALI

Profesor odszedł dwa lata temu...

Był jednym z najwybitniejszych polskich kardiochirurgów, tytanem pracy, który wymagał wiele od siebie i innych. „Noc też jest dobrym dniem do pracy" - zwykł mawiać według jednej z rozlicznych krążących wokół niego anegdot. W marcu minęły dwa lata od śmierci prof. Mariana Zembali, wieloletniego dyrektora Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu.

▶ Śp. prof. Marian Zembala Fot. UM zabrze

▶ Turniej piłkarski dedykowany pamięci prof. Mariana Zembali Fot. UM zabrze

Jesteśmy po to, aby ratować, leczyć i dawać nadzieję" - te słowa można przeczytać na ścianie holu wejściowego jednego z pawilonów Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu. Prof. Marian Zembala dodawał zwykle do nich od siebie jedno określenie: „nowocześnie leczyć". Ta dewiza przyświecała mu, odkąd w połowie lat 80., u boku prof. Zbigniewa Religi, włączył się w tworzenie w naszym mieście ośrodka kardiologicznego, który dzisiaj rozpoznawalny jest na całym świecie. Osób, którym dał nadzieję, którym dał drugie życie, nie sposób już nawet policzyć...

Prof. Marian Zembala urodził się 11 lutego 1950 r. w Krzepicach. W 1974 r. ukończył z wyróżnieniem studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu. Do 1980 r. pracował w tamtejszej Klinice Chirurgii Serca. W 1981 r. wyjechał na staż do Holandii. W połowie lat 80. do swojego zespołu zaprosił go prof. Zbigniew Religa, który w Zabrzu rozpoczął budowę oddziału umożliwiającego przeprowadzanie najbardziej skomplikowanych w skali kraju operacji. Przełomową była przeprowadzona w 1985 r. pierwsza w Polsce udana transplantacja serca.

To właśnie prof. Marian Zembala kontynuował misję, której podjął się w Zabrzu Zbigniew Religa. Efektem tego były kolejne spektakularne operacje i wprowadzane do praktyki klinicznej innowacyjne metody leczenia. W 1991 r. prof. Marian Zembala wykonał pierwszą w Polsce transplantację serca u dziecka, w 1998 r. pierwszy raz przeszczepił pojedyncze płuco. W 2001 r. kierowany przez niego zespół dokonał pierwszej równoczesnej transplantacji serca i płuc.

Na przestrzeni lat prof. Marina Zembala był m.in. krajowym konsultantem w dziedzinie kardiochirurgii, ministrem zdrowia, prezydentem Europejskiego Towarzystwa Kardiochirurgów... Wśród niezliczonych nagród i wyróżnień znalazł się m.in. medal papieski „Pro Ecclesia et Pontifice", Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski czy też przyznany przez najmłodszych Order Uśmiechu. W 2009 r. został Honorowym Obywatelem Zabrza. Potrafił zaskakiwać. Znakomicie grał na akordeonie, żeglował, pisał wiersze... Za tym wszystkim krył się niezwykle skromny człowiek, który zawsze powtarzał, że to pacjent jest najważniejszy. Dawał temu wyraz na każdym kroku. „Jak rozpoznać, że profesor Zembala jest na urlopie? Do pracy przychodzi w sandałach" - żartowali czasem jego współpracownicy.

Dzięki zaangażowaniu i determinacji prof. Mariana Zembali Śląskie Centrum Chorób Serca powiększało się o kolejne pawilony. Tak było również po tym, jak w 2018 r. doznał udaru i musiał poruszać się na wózku inwalidzkim. GOR

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Prof. Zbigniew Nawrat z FRK Fot. UM Zabrze

▶ Przedstawiciele I LO im. prof. Zbigniewa Religi Fot. UM Zabrze

ODDALIŚMY HOŁD ZMARŁEMU 15 LAT TEMU PROF. ZBIGNIEWOWI RELIDZE

Zabrzanin z wyboru

Konferencję dotyczącą swojego patrona zorganizowali uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego im. prof. Zbigniewa Religi. W przypadającą 8 marca 15. rocznicę śmierci wybitnego kardiochirurga złożono również kwiaty pod jego pomnikiem.

Tematy konferencji dotyczą serca, ale rozumianego bardzo szeroko – zwraca uwagę Katarzyna Weber-Radzimska, dyrektor I LO im. prof. Zbigniewa Religi. - To zarówno serce widziane z perspektywy medyków, którzy są wśród naszych gości, ale to również serce widziane z perspektywy artystów czy też zwyczajnej, ludzkiej życzliwości – dodaje.

- Z ciekawymi referatami wystąpili także uczniowie szkoły. A tematyka dotyczyła serca również w literaturze. Konferencja ma być cykliczna, by w ten sposób upamiętnić pamięć patrona szkoły, którego wszyscy wciąż mamy w sercu. Zwłaszcza jeśli komuś dane było poznać go osobiście – mówi wiceprezydent Zabrza Krzysztof Lewandowski.

Pamięć prof. Zbigniewa Religi uczcili również uczestnicy uroczystości zorganizowanej 8 marca pod pomnikiem wybitnego kardiochirurga. Przypomnijmy, że postać znakomitego lekarza wróciła do Zabrza za sprawą prof. Krzysztofa Nitscha, który przygotował rzeźbę odsłoniętą z okazji setnej rocznicy nadania Zabrzu praw miejskich.

- Wielkie zaufanie, którym obdarzył nas profesor Zbigniew Religa, sprawiło, że niektórym urosły skrzydła. Szczerze nam kibicował, cieszył się sukcesem każdego z nas. Wiedzieliśmy, że zawsze możemy na niego liczyć – podkreśla prof. Zbigniew Nawrat z Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi. GOR

▶ Pomnik prof. Zbigniewa Religi na skwerze obok ratusza Fot. UM Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

ROZLICZAJĄC SWÓJ PIT, MOŻESZ POMÓC WYBRANEJ ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

Zostaw 1,5 procenta podatku w Zabrzu

Półtora procenta naszego podatku możemy przeznaczyć na wsparcie wybranej organizacji pozarządowej. Sprawmy, aby nasze pieniądze choć w części wróciły do Zabrza i wsparły inicjatywy służące naszym mieszkańcom.

Rozliczając PIT za ubiegły rok, warto wskazać jedną z zabrzańskich organizacji pożytku publicznego. Otrzyma ona 1,5 procenta naszego podatku. Zachęcam do wyboru organizacji funkcjonujących w naszym mieście. Działają w nich ludzie z pasją, którzy czynią wiele dobrego. Taka pomoc nic nas nie kosztuje – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik.

W 2024 r. do otrzymania 1,5 procenta podatku uprawnionych jest 40 zabrzańskich organizacji. W 2023 r. 37 organizacji otrzymało z tego tytułu ponad 2,6 mln zł. Środki te są niezmiernie ważne, bo m.in. właśnie dzięki nim organizacje mają możliwość jeszcze skuteczniejszego działania na rzecz mieszkańców naszego miasta. GOR

Wykaz organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2023 rok

KRS	NIP	NAZWA OPP
0000001816	6482002643	TURYSTYCZNY KLUB ŻEGLARSKI "KLAR" Z SIEDZIBĄ W ZABRZU
0000002937	6482365311	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ADAPTACJI OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN DO SPOŁECZEŃSTWA "ŻYJ I DAJ ŻYĆ" - ORGANIZACJA POŻYTKU PUBLICZNEGO
0000003102	6482320521	STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ CHORYCH - HOSPICJUM IM.MATKI TERESY Z SIEDZIBĄ W ZABRZU
0000004507	6481040860	ZABRZAŃSKIE TOWARZYSTWO RODZICÓW, OPIEKUNÓW I PRZYJACIÓŁ DZIECI SPECJALNEJ TROSKI W ZABRZU
0000004868	6482322431	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ZWALCZANIA CHORÓB UKŁADU ODDECHOWEGO
0000008190	6482392259	STOWARZYSZENIE "MISERICORDIA" W ZABRZU
0000032332	6481101857	FUNDACJA NA RZECZ SZKÓŁ KATOLICKICH
0000039900	6482426047	STOWARZYSZENIE MUZYCZNE "PRELUDIUM" PRZY PAŃSTWOWEJ SZKOLE MUZYCZNEJ I I II STOPNIA IM. STANISŁAWA MONIUSZKI W ZABRZU
0000040274	9691321058	FUNDACJA "NADZIEJA-DZIECI"
0000049628	5541295133	POLSKIE TOWARZYSTWO LARYNGEKTOMOWANYCH
0000061302	6471851686	FUNDACJA BETLEHEM DOM CHLEBA
0000069136	6481029255	FUNDACJA ROZWOJU KARDIOCHIRURGII IM. PROFESORA ZBIGNIEWA RELIGI
0000097903	6482330560	STOWARZYSZENIE "KONTAKT" NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
0000097903	6482330560	STOWARZYSZENIE "KONTAKT" NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
0000137133	6482033968	FUNDACJA PRZYJACIÓŁ DZIECI Z CHOROBAMI SERCA
0000163232	6482489036	FORUM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, CHORYCH I ICH RODZIN POD NAZWĄ "RAZEM"
0000204986	6482499135	ŚLĄSKIE STOWARZYSZENIE NIEPEŁNOSPRAWNYCH PŁETWONURKÓW
0000219230	6482517005	FUNDACJA ŚLĄSKIEGO CENTRUM CHORÓB SERCA
0000223459	6482520088	KATOLICKIE STOWARZYSZENIE NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH PRZYJACIÓŁ "MODLITWA I CZYN"
0000223459	6482520088	KATOLICKIE STOWARZYSZENIE NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH PRZYJACIÓŁ "MODLITWA I CZYN"
0000235849	6482559280	STOWARZYSZENIE "WIELKA FLOTA ZJEDNOCZONYCH SIŁ"
0000249468	6482553461	STOWARZYSZENIE SPORT-MED
0000286267	6482644123	STOWARZYSZENIE DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ I ICH BLISKICH "POMOCNA DŁOŃ" PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 38 SPECJALNEJ W ZABRZU
0000288303	6482645476	FUNDACJA POMOCY ZWIERZĘTOM BEZDOMNYM "SZARA PRZYSTAŃ"
0000292978	6482649563	"PIASTUN-WYRÓWNYWANIE SZANS"
0000307781	6482672295	FUNDACJA "ANDRZEJ" NA RZECZ PARAFII ŚW. ANDRZEJA W ZABRZU
0000321492	6482272093	TOWARZYSTWO POMOCY IM. ŚW. BRATA ALBERTA KOŁO ZABRZAŃSKIE
0000321930	6482691387	STOWARZYSZENIE "DOGI ADOPCJE"
0000332226	6482711196	POLSKIE TOWARZYSTWO LARYNGEKTOMOWANYCH GÓRNOŚLĄSKI ODDZIAŁ REJONOWY W ZABRZU
0000344726	6482329203	TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI W POLSCE - ODDZIAŁ W ZABRZU
0000351884	6482724299	STOWARZYSZENIE FENIX
0000382973	6482253664	STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW MUZYKI CHÓRALNEJ "77" IM. NORBERTA KROCZKA
0000397539	6482765157	FUNDACJA WSPIERANIA SZKOŁY "NASZA TRÓJKA"
0000414081	6482765507	FUNDACJA GÓRNIKA ZABRZE
0000504286	6482770767	STOWARZYSZENIE SAMOPOMOCY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH "ZABRZANKA"
0000526339	6482772163	FUNDACJA VADEMECUM
0000531566	6482772499	FUNDACJA POMOST
0000587319	6482753438	STOWARZYSZENIE PIŁKI RĘCZNEJ "POGOŃ 1945" ZABRZE
0000594265	6482776511	"BRAVE VOLLEY"
0000642346	6482779691	STOWARZYSZENIE INTEGRACJA I RODZINA

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Emocjonujące starcie z Orlen Wisłą Płock Fot. Krzysztof Kuroń/handballzabrze.pl

PRZED NAMI NAJBARDZIEJ ELEKTRYZUJĄCY ETAP RYWALIZACJI

Superliga wkracza w decydującą fazę

Zbliżamy się do końca sezonu zasadniczego rozgrywek ORLEN Superligi. Po ośmiu latach przerwy walka o najwyższe trofeum w będzie się toczyć w fazie PLAY-OFF. Przed nami najbardziej elektryzujący etap rywalizacji w zupełnie nowej odsłonie.

W fazie PLAY-OFF zmierzy się 8 czołowych drużyn sezonu zasadniczego. Do awansu do następnej rundy potrzebne są dwie wygrane, które zbliżą zespoły do ostatecznego triumfu. System parowania jest prosty – najlepsza drużyna rundy zasadniczej, zmierzy się z ósmą, druga z siódmą, trzecia z szóstą i czwarta z piątą. Pierwsze starcie każdej pary odbędzie się u drużyny, która zajęła niższe miejsce po rundzie zasadniczej. Kolejne mecze – potencjalne dwa – rozegrane zostaną na terenie zespołu z wyższej pozycji.

Ale ORLEN Superliga to nie tylko walka o tytuł. To także batalia o przetrwanie w elicie. Drużyny, które znalazły się na miejscach 9-14, wchodzą do gry o utrzymanie. W tej grupie każdy mecz jest niezwykle istotny. Rozegramy pięć serii meczów w systemie każdy z każdym – bez rewanżów. Zespoły zachowują punkty zdobyte w rundzie zasadniczej i każdy z nich będzie walczył o coś więcej niż tylko punkty – o przyszłość w ORLEN Superlidze. Emocji nie brakuje także w Pucharze Polski. W 1/8 rozgrywek Górnik Zabrze pokonał 27:21 Energę MKS Kalisz. W ćwierćfinałach Pucharu Polski Trójkolorowi zmierzą się z Orlen Wisłą Płock.

GOR

▶ Mecz w Pucharze Polski z Energą MKS Kalisz Fot. Krzysztof Kuroń/handballzabrze.pl

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Na budowie czwartej trybuny Areny Zabrze trwa montaż elementów zadaszenia Fot. Stadion w Zabrzu Sp. z o.o.

CORAZ BLIŻEJ DOKOŃCZENIA BUDOWY ARENY ZABRZE I ZMIAN WŁAŚCICIELSKICH

W stronę prywatyzacji

Ekipy pracujące na budowie czwartej trybuny Areny Zabrze nie zwalniają tempa. Aktualnie montowane są elementy zadaszenia obiektu. Jednocześnie coraz bardziej zaawansowane są działania zmierzające do zmian właścicielskich w Górniku Zabrze.

Czwarta trybuna Areny Zabrze w szybkim tempie nabiera kształtu. Obecnie montowana jest konstrukcja zadaszenia obiektu. Jednocześnie trwa przetarg dotyczący wyłonienia wykonawcy robót wykończeniowych, instalacyjnych z wyposażeniem obiektu, zagospodarowaniem i uzbrojeniem terenu oraz modernizacją systemów stadionowych. Ofertę złożyła jedna firma – Mostostal Zabrze GPBP. Mieści się ona w zaplanowanej na ten cel kwocie. Komisja przetargowa analizuje obecnie złożone dokumenty.

Na Arenie Zabrze może w tej chwili zasiąść 24,5 tysiąca kibiców. Po zakończeniu budowy liczba ta wzrośnie do 32 tysięcy. Ale to nie wszystkie zmiany. - W kubaturze obiektu przewidzianych jest dużo pomieszczeń. Będzie parking podziemny, kompleks szatniowy z odnową biologiczną, muzeum sportu, klub biznesu z restauracją, loże, miejsca dla mediów – wylicza Mariola Kosiorek, prezes spółki Stadion w Zabrzu. - Od strony ulicy Piłsudskiego będzie również główne wejście na stadion – dodaje.

Tymczasem trwają działania zmierzające do zmian właścicielskich w Górniku Zabrze. Zainteresowane naszym klubem są trzy podmioty: pochodzący z Rudy Śląskiej niemiecki biznesmen Thomas Hansla, konsorcjum ZARYS-TABAPOL oraz DL INVEST GROUP VENTURE CAPITAL sp. z o.o. z Katowic.

- Po zaakceptowaniu przez Radę Miasta uchwały intencyjnej o prywatyzacji, do tej pory powołaliśmy siedmioosobowy zespół ds. prywatyzacji, otrzymaliśmy wycenę akcji spółki, zawarliśmy umowę o zachowaniu poufności z dopuszczonymi do dalszej części procesu podmiotami prywatnymi i umożliwiliśmy im badanie dokumentów finansowych spółki. Złożyliśmy także wniosek do Rady Miasta o trybie prywatyzacji oraz projekt uchwały wyrażający zgodę Rady Miasta na sprzedaż akcji - tłumaczy prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. - Należy przypomnieć, że Górnika nikomu nie zabrano, czyli nawoływanie przez niektórych do „oddania" klubu jest bezpodstawne. Tym bardziej, że miasto uczestniczyło już w prywatyzacji „Trójkolorowych" - Co więcej, mówiąc o aktualnej kondycji Górnika, nie można zapominać o tym, że był to niegdyś klub bogatego Zabrzańskiego Zjednoczenia

eprasa.pl 250b65f7e0

Legendarny piłkarz Stanisław Oślizło, trener Górnika Jan Urban, prezydent Małgorzata Mańka-Szulik oraz zawodnicy Trójkolorowych Lukas Podolski i Erik Janża podczas tegorocznego Balu Sportowca Fot. UM Zabrze

W GÓRNIKU

i czwartej trybuny

Węglowego, które zrzeszało kopalnie od Rybnika po Gliwice i Rudę Śląską. Dziś Górnika wspiera Zabrze – średniej wielkości miasto, wciąż przechodzące proces transformacji. Możliwości finansowe są zatem diametralnie różne. W naszym mieście funkcjonowało siedem kopalń oraz liczne zakłady przemysłu ciężkiego, a restrukturyzacja spowodowała likwidację tych przedsiębiorstw. Warto jednak podkreślić, że Górnik gra w ekstraklasie, podczas gdy nie ma tam już wielu innych śląskich klubów – dodaje.

Przypomnijmy, że przed laty przeprowadzona już została prywatyzacja klubu z udziałem Towarzystwa Ubezpieczeniowego Allianz. Zgodnie z założeniami, Allianz miał odpowiadać za klub, a miasto za infrastrukturę. W 2011 r., po czterech latach zarządzania Górnikiem, ze względu na wewnętrzne trudności organizacyjne i problemy na rynku ubezpieczeniowym wynikające z klęski żywiołowej firma zrezygnowała.

- W międzyczasie, w 2009 roku, zespół prowadzony wówczas przez trenera Henryka Kasperczaka spadł do 1. ligi, mimo zaangażowania znaczącego budżetu firmy Allianz, co potwierdza, że wyniki sportowe nie są bezpośrednio i jednoznacznie uzależnione od poniesionych nakładów – zwraca uwagę prezydent Małgorzata Mańka-Szulik. - Podsumowując, można stwierdzić, że Allianz finansowo wspomógł zadłużony klub. Sporą część zainwestowanych funduszy stanowiły jednak pożyczki. Allianzowi wiele zawdzięczamy, lecz to miasto po raz kolejny musiało rozwiązać problemy „Trójkolorowych" - dodaje. GOR

Drużyna Górnika po wygranych Wielkich Derbach Śląska Fot. Górnik Zabrze

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Zdobienie jajek to jedna z najbardziej znanych tradycji wielkanocnych Fot. pixabay

ŚWIĘTOM ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO OD LAT TOWARZYSZY WIELE ZWYCZA

Wielkanocne tradycje

Wielkanoc kończy okres Wielkiego Postu. To długo wyczekiwany czas rodzinnego ciepła i miłości. Święta Wielkanocne obfitują w tradycje oraz zwyczaje ludowe i choć część z nich niestety zanikła, to wiele nadal jest kultywowanych.

NIEDZIELA PALMOWA

Niedziela Palmowa, zwana również Niedzielą Męki Pańskiej, a w polskiej tradycji ludowej Kwietną lub Wierzbną Niedzielą, została ustanowiona na pamiątkę uroczystego wjazdu Jezusa do Jerozolimy, kiedy to mieszkańcy miasta witali Go, machając gałązkami palmowymi. Rzucanie palmowych liści pod nogi wjeżdżającemu Chrystusowi dało później nazwę Niedzieli Palmowej, która rozpoczyna Wielki Tydzień.

Nasze palmy to gałązki wierzbowe, często upiększane bukszpanem, barwinkiem, cisem czy też widłakiem oraz papierowymi kwiatami. Poświęcona palma według wierzeń ludowych miała właściwości sakralne, dlatego przechowywano ją do następnego roku za świętym obrazem, a gdy nadszedł czas przygotowania nowej, starą palono, ponieważ jako przedmiot święty nie mogła się poniewierać. Tradycja wykonywania palm jest szczególnie bogata na Kurpiach i w niektórych miejscowościach Małopolski – Rabce czy Lipnicy Murowanej.

ZDOBIENIE JAJ

Tuż przed świętami przychodzi czas na kreatywny i jeden z przyjemniejszych obyczajów, czyli zdobienie pisanek. Są one nieodłącznym elementem wielkanocnego koszyczka i stołu. Jajka od dawna są symbolem rodzącego się życia, co bezpośrednio odnosi się do zmartwychwstania Chrystusa. Dawniej uważano, że naturalnie barwione (np. w wywarze z cebuli) mają magiczną moc i mogą leczyć choroby. Warto podkreślić, że świąteczne jajka w poszczególnych regionach Polski noszą różne nazwy, które nawiązują do sposobu ich zdobienia. Kraszanki gotowane są w wodzie z dodatkiem barwnika, nalepianki ozdabiane kolorowym papierem, oklejanki powstają w wyniku oklejania ich płatkami, tkaninami i kolorowymi włóczkami, a na drapankach wzory skrobie się ostrym narzędziem.

ŚWIĘCONKA

Święcenie potraw ma w naszym kraju długą, sięgającą kilku wieków tradycję. Odbywa się w Wielką Sobotę. Każdy z pokarmów, który wkładamy do koszyczka, ma ścisłą symbolikę. Baranek jest znakiem zwycięstwa życia nad śmiercią. Współczesne baranki najczęściej są wykonane z cukru, kiedyś robiono je także z masła. Chleb symbolizuje Jezusa Chrystusa. Jaja w koszyczku wielkanocnym są symbolem płodności i rodzącego się nowego życia, podobnie jak zajączek wielkanocny. Kiedyś uważano, że aby zapewnić

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Święcenie pokarmów w Wielka Sobotę Fot. Igor Cieślicki

JÓW I OBRZĘDÓW

znane i mniej znane

sobie powodzenie, trzeba święcić nieparzystą liczbę pisanek. Sól to symbol życia, trwałości i nieśmiertelności, a wędlina i baba wielkanocna dobrobytu. Zgodnie z tradycją, chrzan symbolizuje mękę Jezusa Chrystusa.

LANY PONIEDZIAŁEK

W drugi dzień świąt przypada, oczekiwany zwłaszcza przez najmłodszych, lany poniedziałek, zwany inaczej śmigusem-dyngusem. Zwyczaj oblewania ludzi wodą pochodzi jeszcze z czasów pogańskich, choć dawniej śmigus i dyngus były odrębnymi obrządkami. Podczas śmigusa chłopcy delikatnie smagali gałązkami wierzby łydki napotkanych dziewcząt, ewentualnie kropili panny wodą – stąd wyrosła obecna tradycja wielkanocna. W trakcie dyngusa chodziło się od domu do domu z życzeniami oraz śpiewem, prosząc o słodycze, pieniądze lub upominki. Słowianie uważali, że oblewanie się wodą miało sprzyjać płodności, dlatego oblewaniu podlegały przede wszystkim panny na wydaniu, z tego powodu obrządki polewania się wodą miały niekiedy charakter matrymonialny. Tradycja ta nadal ma pozytywny wydźwięk. Wielu z nas wierzy, że bycie mokrym podczas śmigusa-dyngusa zwiastuje szczęście.

SIUDA BABA

To dawny polski zwyczaj ludowy, obchodzony także w Poniedziałek Wielkanocny, który współcześnie zachował się jedynie w niektórych podkrakowskich wsiach i miasteczkach. Siuda Baba to mężczyzna przebrany za usmoloną kobietę w podartym ubraniu. Na szyi nosi sznury korali z kasztanów lub ziemniaków, a na plecach duży kosz owinięty płachtą. Chodzi od domu do domu w towarzystwie cygana i kilku krakowiaków, zbierając datki i szukając młodych panien, by wysmarować je sadzą. Wśród mieszkańców zaznajomionych z tradycją poczernienie twarzy przez Siudą Babę uznawane jest za dobrą wróżbę na kolejny rok, a pannie zwiastuje szybkie zamążpójście.

POGRZEB ŻURU I ŚLEDZIA

Jest dość osobliwym dawnym zwyczajem, znanym głównie na Kujawach i w Małopolsce. Na czym on polegał? Otóż w trakcie rygorystycznie przestrzeganego Wielkiego Postu jedzenie najczęściej ograniczało się do żuru i śledzi. Nie jedzono nie tylko mięsa i tłuszczów zwierzęcych, ale również nabiału i cukru. Kiedy więc post dobiegał końca, tradycją w Wielki Piątek wieczorem lub w Wielką Sobotę rano był tzw. pogrzeb żuru i śledzia, będący symboliczną zemstą na uprzykrzonym postnym jadle, co jednocześnie oznaczało koniec pokuty. Rybę, niekiedy wyciętą z drewna lub tektury, wiązano na grubym powrozie i wieszano na wierzbie nad drogą. Natomiast garnek z żurem zakopywano w ziemi lub wylewano. Wynoszeniu z domu postnych potraw towarzyszyły żartobliwe przyśpiewki i okrzyki.

Zebrał: WT

eprasa.pl 250b65f7e0

DZIECI Z PRZEDSZKOLA NR 27 ZAPREZENTOWAŁY BARWNY PROGRAM ARTYSTYCZNY

Wiosna w przedszkolu

Program artystyczny związany z nadejściem wiosny przygotowały maluchy z Przedszkola nr 27. Wydarzenia było okazją do przybliżenia realizowanych w placówce projektów.

Przedszkole nr 27 to placówka mieszcząca się w najstarszej dzielnicy Zabrza – Biskupicach. Jest organizatorem dorocznego Miejskiego Konkursu Rodzinnego „Przystrajamy okno na Boże Narodzenie" oraz Miejskiego Festiwalu Patriotycznej Piosenki Przedszkolnej. W przedszkolu realizowane są również m.in. projekty „Z uśmiechem po zdrowie", „Jesteśmy EKO - logiczni", „Bezpieczne przedszkole" oraz własny program wychowawczy „Sportowa kostka - 6 reguł" uczący zasad fair play poprzez sport.

GOR

▶ Przygotowane przez dzieci przedstawienie Fot. UM Zabrze

reklama

Niech nadchodzące Święta Wielkiej Nocy
przyniosą wszystkim same radosne i szczęśliwe dni.
Niech ten czas będzie okresem
spełnionych marzeń, wzajemnej życzliwości,
okazją do spędzenia wspaniałych chwil
w gronie najbliższych.
Wesołych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości
oraz wesołego Alleluja

życzy
Łucja Chrzęstek-Bar
Przewodnicząca Rady Miasta
wraz z Radnymi

eprasa.pl 250b65f7e0

reklama

Niech w ten wyjątkowy, wielkanocny czas świątecznej nadziei ,
wzajemna życzliwość, miłość najbliższych i pokój wypełnią serca,
pozwalając z ufnością patrzeć w przyszłość.
Niech siła i optymizm płynące z istoty Świąt Wielkanocnych,
towarzyszą każdego dnia.

Wesołych Świąt
życzy
Dyrekcja Miejskiego Zarządu Dróg
wraz z Pracownikami

reklama

Radosnych Świąt Wielkanocnych
wypełnionych nadzieją budzącej się do życia wiosny,
spotkań rodzinnych przy świątecznym stole,
oraz samych sukcesów w życiu prywatnym i zawodowym

życzą: Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Pracownicy MOSiR Zabrze

reklama

Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
przepełnionych wiarą, nadzieją i miłością.

Życzą Dyrekcja i Pracownicy
Zabrzańskiego Kompleksu Rekreacji

AQUARIUS

eprasa.pl 250b65f7e0

reklama

Zdrowych i pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary nadziei i miłości życzy

Studio Effect Fryzury & Paznokcie
Zabrze, ul. Piłsudskiego 13 , tel. (32) 276 12 88

reklama

Z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych
składamy najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i radości,
samych słonecznych dni oraz sukcesów w życiu prywatnym
i zawodowym

Zabrzańska Agencja Realizacji Inwestycji Sp. z o.o.

ZARI

reklama

Zdrowych, pogodnych
Świąt Wielkanocnych.
Radosnego,
wiosennego nastroju
w sportowej
atmosferze.

ARENA ZABRZE

Wesołego
Alleluja!

życzą
Zarząd, Rada Nadzorcza
oraz Pracownicy
spółki Stadion w Zabrzu

Z okazji Świąt Wielkiej Nocy składamy najlepsze życzenia zdrowia oraz wszelkiej pomyślności.
Niech ten szczególny czas spędzony w gronie rodzinnym będzie pełen radosnej nadziei i optymizmu w nadchodzącą przyszłość.
Wszystkim Mieszkańcom Spółdzielni i ich Rodzinom życzenia składają:

Rada Nadzorcza, Zarząd
i Pracownicy
Zabrzańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

ZSM

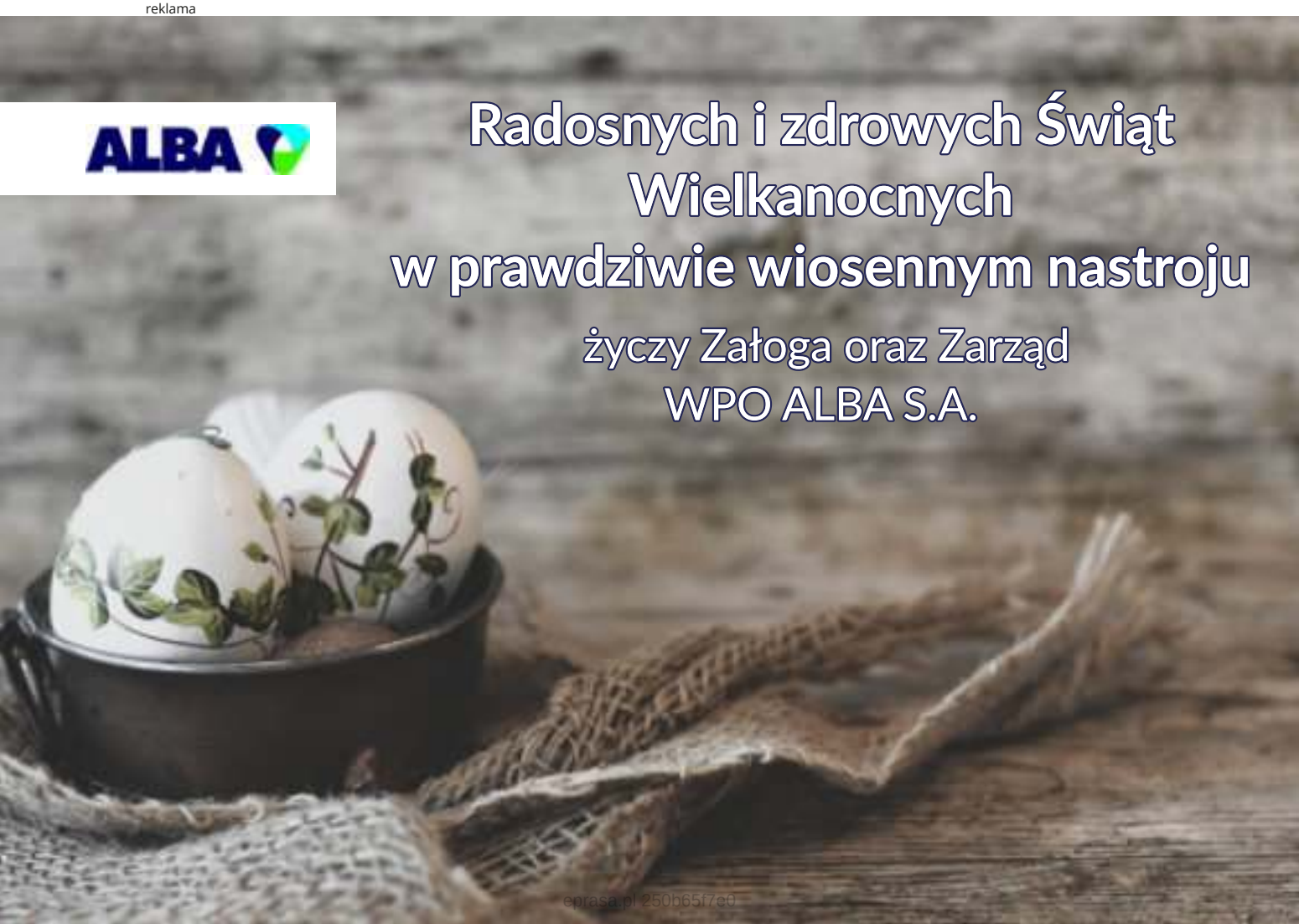
Klub Pastel Zabrzańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Alicja Marchacz, 8 lat

eprasa.pl 250b65f7e0

reklama

reklama

eprasa.pl 250b65f7e0

MUZEUM MIEJSKIE W ZABRZU ZAPRASZA NA NOWĄ WYSTAWĘ

LEKCJA HISTORII Z MUZEUM MIEJSKIM W ZABRZU

Pierwsza szkoła powszechna w Zaborzu Wsi (cz. 1)

Przez stulecia dzieci szkolne z Zaborza Wsi i folwarku Poremba przypisane były do szkoły w Biskupicach. W połowie XIX wieku, wraz z uruchomieniem huty żelaza „Reden" (1855-1857) dołączyły do nich dzieci pracowników huty mieszkających w kilkunastu domach wybudowanych wzdłuż Zabrzerstr. (obecnej ulicy A. Pawliczka).

Droga do szkoły nie była łatwa. Wiodła przez zaborskie pola, lasek, przecinała linię kolejową (trasa Zabrze - Ruda), dalej biegła polami należącymi do gospodarzy z Biskupic, przez rzekę Bytomkę, w końcu przez część wsi Biskupice. Pokonanie tej liczącej ponad 2 km trasy dzieciom zajmowało około 30 minut. Jak podają zapiski szkolne, niewiele z nich tam docierało.

W 1829 r. do szkoły w Biskupicach zapisanych było 114 dzieci w wieku szkolnym, a ich liczba rosła wraz z rozwojem miejscowego przemysłu, zwłaszcza kopalni Królewskiej, w 1810 r. przemianowanej na kopalnię im. Królowej Luizy.

Dopiero naciski ze strony władz rejencji opolskiej oraz pomoc finansowa zarządu kopalni skłoniły władze gminy Zaborze do budowy, w latach 1861-1862, własnej katolickiej szkoły gminnej. Zaprojektowana została przez Paula Jackischa z Bytomia. Szkoła stanęła przy ówczesnej Rollnikstr. 1 (obecnie ul. J. Wyciska), u wschodniego wylotu wsi, przy drodze prowadzącej do Poremby.

Jak przedstawiała się sytuacja ludnościowa w Zaborzu, w okresie w którym doszło do utworzenia szkoły? We wsi mieszkało 2 gospodarzy posiadających duże gospodarstwa rolne (50 morgów pola), 21 gospodarzy posiadających gospodarstwa liczące do 30 morgów pola, 11 zagrodników mających po 25 morgów pola. Oprócz tego we wsi Zaborze mieszkało 79 komorników nieposiadających ziemi. Do tego dochodziło 46 komorników z położonej tuż obok Poremby. W Zaborzu Wsi oraz Porembie mieszkało wówczas 2796 osób, w tym 1561 powyżej 16. roku życia, a 1235 poniżej 16. roku życia. Zdecydowana większość była wyznania katolickiego (przynależeli do parafii w Biskupicach), 36 wyznania ewangelicko-augsburskiego (przynależeli do parafii w Gliwicach). Żydów było tylko 51 osób (należeli do gminy wyznaniowej w Zabrzu). Zaakcentowanie zróżnicowania wyznaniowego, w odniesieniu do realiów i potrzeb szkolnictwa na tym terenie, jest ważne. Bowiem, w ówczesnych realiach państwa pruskiego, szkolnictwo na poziomie podstawowym było podzielone wyznaniowo, a nadzór nad szkołami spoczywał w rękach inspektorów, którzy byli przedstawicielami duchowieństwa.

W latach poprzedzających uruchomienie szkoły oraz tuż po jej powstaniu, Zaborze i inne pobliskie wsie nawiedziła cholera (lata 1852 i 1867). W samym Zaborzu zmarło

Życzenia od grona nauczycielskiego (Alois Wycisk, Adolf Mende, Ignatz Morgalla, Jaitner, Steyer oraz kierownik szkoły Wilhelm Moch) szkoły powszechnej nr 27 w Zaborzu Wsi, dla byłego naczelnika gminy, Antona Rollnika, z okazji 90. urodzin, 1931 rok. W prawy dolny narożniku odcisk pieczątki szkoły Fot. Ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Zabrzu

eprasa.pl 250b65f7e0

▶ Kronika powszechnej szkoły katolickiej w Zaborzu Wsi. Obejmuje historię szkoły, od jej powstania w 1862 roku, do czasu połączenia ze szkołą przy obecnej ul. W. Karczewskiego w 1935 roku
Fot. Ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Zabrzu

▶ Katolicka szkoła powszechna w Zaborzu Wsi zaznaczona na planie (fragment) z 1880 roku
Fot. Ze zbiorów Archiwum Państwowego w Katowicach, Oddział w Gliwicach.

wówczas ponad 100 osób, w tym wiele dzieci w wieku szkolnym.

Po dwóch latach budowy, 1 stycznia 1863 r., szkoła oddana została do użytku. W pierwszym roku zapisanych do niej zostało 300 dzieci, z tego, jak odnotowano, 165 chodziło regularnie, 30 nieregularnie, nie ze swojej winy oraz 99 z winy własnej. W budynku szkoły znajdowały się dwie izby lekcyjne, mieszkanie nauczyciela pełniącego funkcję kierownika szkoły (Florian Palenga) oraz izba dla nauczyciela wspomagającego (Emanuel Müller). Dwa lata później liczba uczniów wzrosła do 416, utworzona została również dodatkowa klasa oraz zatrudniony został kolejny nauczyciel. Powstawanie na terenie Zaborza kolejnych zakładów, a co za tym idzie wzrost ilości mieszkańców spowodował, że już w 1872 r. władze gminy zostały zmuszone uruchomić w budynku szkoły dodatkowe cztery klasy. Kolejnym krokiem ze strony władz oświatowych powiatu zabrskiego był podział miejscowej szkoły, na poziomie klas niższych (od czwartej do drugiej) na dwie równoległe, funkcjonujące w odrębnych budynkach, w Zaborzu Wsi oraz na Porembie. Każda z nich posiadała własnych nauczycieli. Jedynie dzieci z klasy najstarszej (pierwszej) z całego terenu, zmuszone były uczęszczać do szkoły w Zaborzu Wsi. Klasę tę prowadził nauczyciel Karl Donder.

W dniach 17 i 18 marca 1890 r. do egzaminu końcowego przystąpili uczniowie Chwalczyk, Konietzny oraz Rollnik. Dwaj pierwsi byli synami właścicieli miejscowych gospód, a trzeci Ryszard Rollnik, jedynym synem ówczesnego wójta gminy Zaborze Antona Rollnika. Ci trzej młodzieńcy, jako pierwsi z Zaborza Wsi, podjęli naukę w szkole średniej. Było to uruchomione w 1900 r. męskie progimnazjum na Zaborzu (obecnie III Liceum Ogólnokształcące). W kolejnych latach dołączali do nich kolejni.

W tym samym mniej więcej czasie sytuacja demograficzna wymusiła podjęcie kroków zmierzających do rozbudowy budynku szkoły. O skali problemu niech świadczy liczebność klas. W roku 1888, klasa czwarta (najmłodsze dzieci) liczyła 92 uczniów, a najstarszy rocznik (klasa pierwsza) 66 uczniów.

CDN...

Urszula Wieczorek, Muzeum Miejskie w Zabrzu

Wystawę „Zabrzańska Atlantyda. Zaborze Wieś" oglądać można w siedzibie Muzeum Miejskiego przy ul. Powstańców Śląskich do 3 maja br. Wstęp wolny.

Imprezy towarzyszące wystawie: 20 kwietnia: spacer z Zaborza Wsi do kościoła pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela w Biskupicach; 3 maja: finisaż wystawy

▶ Fragment wystawy „Zabrzańska Atlantyda. Zaborze Wieś" Fot. D. Dziębowski

eprasa.pl 250b65f7e0

ZABRZE ZAPREZENTOWAŁO SIĘ NA FESTIWALU I TARGACH GIER PLANSZOWYCH BOOKGAME W KRAKOWIE

Przy planszy i szachownicy

Odważni mogli się zmierzyć z naszym mistrzem świata w szachach Jakubem Seemannem. Furorę robiła zabrzańska wersja Monopoly. Miejska Biblioteka Publiczna w Zabrzu była jednym z wystawców na Festiwalu i Targach Gier Planszowych BookGame w Krakowie.

▶ W imprezie uczestniczył nasz szachowy mistrz świata Jakub Seemann Fot. UM Zabrze

Nasze stoisko było chętnie odwiedzane, a prawdziwą furorę zrobiła zabrzańska wersja gry Monopoly. Ogromne zainteresowanie wzbudzała specjalna wielkoformatowa wersja, która dla wielu odwiedzających targi była doskonałym tłem do pamiątkowych zdjęć – mówi Paweł Dobrzelecki, zastępca dyrektora MBP w Zabrzu.

Sporą grupę odwiedzających przyciągnęła prowadzona na żywo rozgrywka szachowa Jakuba Seemanna, ucznia III LO w Zabrzu, mistrza świata w szachach do lat 16, chętni i odważni mogli się także zmierzyć z naszym mistrzem. - On-line połączył się z nami mistrz Europy juniorów Antek Radzimski, uczeń Szkoły Podstawowej nr 43 w Zabrzu, który rozegrał mecz pokazowy – opowiada Paweł Dobrzelecki, który podczas imprezy prowadził także warsztaty dla bibliotekarzy i nauczycieli na temat wykorzystania gier w bibliotece i edukacji. GOR

▶ Antek Radzimski Fot. UM Zabrze

Wydawca:
Centrum Informacji Kulturalnej
Adres redakcji:
41–800 Zabrze, ul. Generała de Gaulle'a 17, tel. 32 271-21-70

Redakcja:
Igor Cieślicki
– redaktor naczelny,
Magdalena Mionc
Skład: CIK

Zdjęcie na okładce:
depositphotos
Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i redakcyjnego opracowania tekstów.

eprasa.pl 250b65f7e0

reklama

reklama

ZAKŁAD POGRZEBOWY Z TRADYCJĄ
MPGK
rok założenia 1945

IBPC rekomendacja Instytutu Branży Pogrzebowej i Cmentarnej

MPGK Zabrze
ul. Klimasa 7
ul. Wolności 226

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

24h/7 32 271 38 23, 508 970 425

Jesteśmy firmą z długoletnią tradycją i doświadczeniem na rynku.
Oferujemy najwyższą jakość usług, konkurencyjne ceny
oraz bezgotówkową organizację pogrzebów.

- chłodnia i kaplica
- usługi cmentarne i kremacyjne
- szeroki wybór trumien i urn
- międzynarodowy transport zwłok
- krzyże, tabliczki, wieńce i palmy
- opieka nad grobami

eprasa.pl 250b65f7b

reklama

reklama

ZDROWYCH, RADOSNYCH I POGODNYCH ŚWIĄT WIELKIEJ NOCY MIESZKAŃCOM ZABRZA I WSPÓŁPRACUJĄCYM FIRMOM

ŻYCZĄ ZARZĄD, RADA NADZORCZA I PRACOWNICY ZABRZAŃSKIEGO PRZEDSIĘBIORSTWA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI

Zabrzańskie Przedsiębiorstwo
Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

eprasa.pl 250b65f7e0